

האוצר: ליצמן עוצר את הורדת מחירי התמרוקים

משרדי האוצר והכלכלה אימצו את עמדת היבואנים: התקנות שהציג משרד הבריאות לא משקפות הורדה של יוקר המחיה ויפגעו ביבוא המקביל (אורנה יפת, עמ' 20)

עוד חזית מאבק בין-משרדי

האוצר: ליצמן מונע הורדת יוקר המחיה

צילום: שאול נולן

משחות שיניים על המדפים בסופר. החשש ליוקר יותר משמעותי

עיקרי רפורמת התמרוקים השינוי לפי תקנות משרד הבריאות

יזר אחריות
האחריות עוברת ליבואן המקביל, שנדרש בעצמו לבצע בדיקות

יזר אגרות
האגרות שמשלם יבואן למשרד הבריאות מחייקות

פחות יבוא מקביל
הגבלת יבוא מקביל על מוצרים לתינוקות וילדים, נשנים בהיריון ומיניקות וכשימוש בחלב הפה

פחות זמן המתנה
משך אישור המוצר מתקצר - ממכה חודשים ל-10 ימים

שרי האוצר והכלכלה העניקו רוח גבית ליבואנים ואימצו את הטענה שרפורמת התמרוקים תייקר את היבוא המקביל. אלי כהן: "לא נהסס למשוך החקיקה"

להתנגדות היבואנים המקבילים טרפים קטע יבואנים רשמיים וכן אר-גון Cosmetics Europe המאגד 4,000 יצרני קוסמטיקה באירופה. הארגון פנה למשרד הבריאות נגד הדרישה לפיה על היבואנים להחזיק בתיק המוצר "תיאור כללי של שיטת הייצור של התמרוק, ופירוט בדיקות בקרת האיכות הנערכות במסגרת הליך הייצור, חתומים בידי היצרן", וכן "דרישה מלאה של זמן רי התמרוק וכמותויהם". לדברי נציג הארגון, דרישה זאת לא מקובלת על ספקי הקוסמטיקה הבינלאומיים ועלולה להוביל למצב בו יוצר מחסור במוצרי קוסמטיקה בשוק המקומי.

במכתב ציין הארגון כי לתעשיית הקר-סמטיקה האירופאית דרושה תקופת מעבר בת שנה כדי לעמוד בדרישות הרפור-מה ולמנוע עיצור אספקת סחורה. אחד הסעיפים שאינם מקובלים על הספקים האירופאים היא אספקת רשימת הרכיבים של המוצרים שהם מייצרים תיאור שיטת הייצור שלהם.

יבואני הקוסמטיקה הרשמיים פנו אך הם במכתב ליו"ר ועדת העבודה הרוחה הבריאות, ח"כ אלי אלאלוף. "בתקנות שהגנו בפני הוועדה קיימים סעיפים, שבמידה ויתקבלו, משמעותם תהיה הפסקת יבוא מוצרי הקוסמטיקה לישראל. אין אחר ורע בעולם לדרישת משרד הבריאות כי תנאי להתרת יבוא של מוצרי קר

אורנה יפת

רפורמת התמרוקים שתי-עלה לרוח ביום רביעי בוועדת העבודה, הרוחה והבריאות, ממשכה לער-רד היום בקרב יבואנים רשמיים, יבואנים מקבילים וגורמים בשוק הטאלטיקה. ההתנגדות החריפה של היבואנים המקבילים מקבלת כעת רוח גבית ממשרד האוצר והכלכלה, שם מבהירים כי הם לא מתכוונים לקבל את ההצגות שמבקש משרד הבריאות. "לא לך ותכוח המשורר בכתבו את רפורמת התמרוקים", אמרו ל"כלכליסט" גורמים המקורבים לשני המשרדים.

במשרד האוצר אמרו כי ההגבלות של משרד הבריאות מפספסות את המטרה. "מטרת הרפורמה בענף התמרוקים הינה להביא להפחתת יוקר המוצר, בפרט באר-צעת יבוא מקביל. נוסח התקנות שהוגשו לכנסת על ידי משרד הבריאות אינו משקפת זאת, ולכן אנו פועלים מל הגורמים הרלוונטיים על מנת להבטיח שהתקנות יביאו למימוש המטרה", מסר באוצר. שר הכלכלה אלי כהן היה אף חריף יותר ואמר: "לא נאשר רפורמה חצי אפורה. ככל שה-תקנות לא יתוקנו מול משרד הבריאות, לא נהסס למשוך את החקיקה. התקנות האמורות הן הזמנות היסטוריות לשים סוף לבלעדיות של היבואנים".

רפורמת התמרוקים אשרה ברצונבר האודין במסגרת חוק התסדרים. לאחד אישורה גיבש משרד הבריאות תקנות, שיעיקורן הוא שינוי מסלול היבוא המקביל כך שהיבואנים יחזיקים את מרבית האד-ריות על עצמם. המשמעות היא שהיבואן נדרש לפחות בדיקות עבר המוצרים, אך מגני נדרש לשלם יותר עבור אגרות. בנוסף, הוכנסו 2,000 מוצרים נוספים לר-שימת דרישות הבריאות וכן הוגבל יבוא מקביל על מוצרים לתינוקות וילדים, נשים בהיריון ומצי-רים לשימוש בחלב הפה.

מימין: שר הכלכלה אלי כהן ושר הבריאות יעקב ליצמן

המתקדמת", מסרו במשרד הבריאות, "בבסיסה של הרפורמה עומדת זכותו של כל אורח בישראל להשתמש בתמי-רוקים בטוחים לשימוש. "על פי הרפורמה משרד הבריאות אינו דורש לקבל לידיו את תיק התמי-רוק על כל סודותיו המסתוריים. תיק זה נשאר בידי החברת אצל הנציג האחראי קיבלנו מכתב מיו"ד ארגון התעשיינים באירופה בו הוא מבקש כי לגבי שני סעיפים מתוך תיק המוצר תינתן אפשר-רוח של זמן ותארגנות ליצור בחו"ל על מנת להשלים אינפורמציה בעת ביקורת של משרד הבריאות וכן לוותר על סעיף נוסף. משרד הבריאות בחן בקשה זו. יש להדגיש כי דרישות הרגולציה האירופית ידועות לכלל בעלי עניין מזה זמן, והם עומדים בדרישות אלו כאשר הם משוקקים מוצריהם באירופה ובמדינות נוספות".

התנגדות היבואנים הרשמיים לס-עיפים ברפורמה באה בהמשך להתג-גרותם של היבואנים המקבילים. אחד המאבקים הגדולים בריון ביום רביעי צפוי להיות סביב צמצום היבוא המ-קביל של חלק ממוצרי הטאלטיקה לתינוקות. עמדת משרד הבריאות היא לאסור יבוא מקביל של מוצרי תינו-קות, כמו שמפו ושמן לתינוק, וכן מש-חות שיניים ומוצרי היגיינה לפה כגון שטיפת מוצרים. כיום רשתות השיווק מייבאות מוצרים אלה ביבוא מקביל בהיקפים לא מבוטלים. גורמים במשרד הבריאות טוענים כי במוצרים יש חשש לכמות גבוהה של זיופים וכי בריאות הציבור עומדת לנגד עיניו.

קוסמטיקה לישראל היא המוצאת המרות המסחריים הכמוסים של היצרנים של זה-ברות הבינלאומיות, בידי היבואנים בארץ, הדבר דומה לדרישה שנסחטת הייצור של קוקה קולה תיחשף", כתב במכתב עו"ד ראובן בילט, יו"ר חטיבת התמרוקים בל-שכת המסחר. "פנינו לתברות בינלאומיות מהגדולות בעולם, המייצאת לכ-150 מדינות בעולם, בכלל זה ישראל, והם הודיעו לנו שאת המטרות המסחריות שלהן לא חשפו ולא חשפו לעולם, אלא כפי שקובל בעולם, שבתוך 72 שעות במי-קרה הצורך בעקבות פטנית משרד הבריאות יסופק המידע".

הדרישות הייחודיות לרשימת רכיבי הקוס-מטיקה ייחודית לרפור-מת התמרוקים ואיננה נדרשת ברפורמת הקורנפלקס, למשל, שמטרתה להקלות על יבוא מוצרי מזון יבש. במשרד הבריאות מסבירים זאת בשל העובדה שמוצרי מזון אינם מתאפיינים לרוב בזיופים. "רפו-רמת התמרוקים מבוססת על הרי-גולציה האירופית

צילום: שאול נולן

wheels רכב

מכירות דו-גלגלי - זינוק של 10% לעומת אשתקד

שלחו להדפסה

מתחילת השנה עלו על הכביש כ-11.5 אלף כלים דו-גלגליים חדשים. עלייה של כ-10% שנשמרה גם לאחר חודש יולי הלוהט. סאן יאנג ממשיכה להוביל לפני ימאהה וקימקו הלל פוסק

שוק הרכב הדו-גלגלי ממשיך לצמוח, למרות ירידה קלה בנתוני יבואני הרכב הדו-גלגלי שפרסם היום (ד') איגוד לשכות המסחר. במהלך החודש יולי החולף נמסרו 1,604 כלים חדשים, לעומת 1,695 שנמסרו ביולי אשתקד ו-1,892 כלים שנמסרו בחודש יולי 2015. עם זאת יש לזכור כי מדובר בנתונים חודשיים שאינם מלאים.

לחצו כאן להגדיל הטקסט

ימאהה טריסיטי 155 - סייע לימאהה לשמור על המקום השני (אופיר גונן)

כך למשל מדווח כעת האיגוד כי בחודש יוני נמסרו 1,893 כלים חדשים, בעוד שבדו"ח הרשמי שפרסם בתחילת החודש דווח על 1,771 כלים בלבד - פער של 122 כלים מנתוני האמת. בסך הכל נרכשו מתחילת השנה 11,471 כלים חדשים, עלייה של כ-10% לעומת אשתקד בה נמסרו באותה תקופה 10,346 כלים.

בין המותגים שומר סאן-יאנג על ההובלה עם 2,517 כלים חדשים שנמסרו על-ידי היבואנית מטרו מתחילת השנה. אותה יבואנית משווקת גם את המותג במקום השני - ימאהה אשר מכר מתחילת השנה 2,143 כלים. קימקו (עופר-אבנר), במשך שנים המותג השני בטבלת המכירות, ממוקם שלישי עם 1,913 כלים חדשים.

במקום הרביעי ממוקם מותג הונדה (חברת מאיר) עם 857 קטנועים ואופנועים חדשים, לפני ק.ט.מ. (ד.ל.ב) עם 695 כלים חדשים. קאוואסאקי (מטרו) במקום השישי עם 690 כלים, לפני פיאג'ו (עופר-אבנר) במקום השביעי (560 כלים) ודיאלים (אלבר) - בעבר כוכב המכירות המפתיע של ישראל - במקום השמיני עם 480 כלים. סוזוקי (עופר-אבנר) במקום התשיעי עם 371 אופנועים וקטנועים מתחילת השנה, לפני ב.מ.וו (דלק) שסוגרת את העשירייה הראשונה עם 231 כלים חדשים - בהם גם [G310R](#) אחד.

מותג אופנועי השטח הוסקווארנה (עופר-אבנר) שהחל את השנה בסערה (44 כלים רק בינואר) ומאז נחלש עד למכירת שישה אופנועים חדשים בלבד במהלך כל חודש יולי, פותח את העשירייה השנייה בטבלה עם 143 כלים חדשים מתחילת השנה. הארלי דייידסון (אלבר) מסרו בשבעה

26.31x32.71	1	6	עמוד	גלובס - שוק ההון	04/08/2017	59660176-0
איגוד לשכות המסח - 35010						

קרנות נאמנות ותעודות סל

מגמה מעורבת בחודש יולי: קרנות הנאמנות המשיכו לגייס ותעודות הסל המשיכו לפדות

תעשיית הקרנות המשיכה לגדול בחודש החולף והיא כבר נושקת ל-230 מיליארד שקל, לאחר שהנכסים המנוהלים בה השלימו צמיחה של 7.5% מתחילת השנה • מבין החברות המנהלות בולטת מגמת נסיגה בקרב גופים שהובילו בעבר, כמו אלטשולר שחם ואקסלנס, והמשך צמיחה של מור

הייגו, רשם ביולי ניצוץ חיובי עם גיוסים של כ-306 מיליון שקל בקרנות המסורתיות.

תעודות הסל פודות

ומה לגבי השוק החליפי והמתהרה - תעודות הסל היום שבו הן היפכו לקרנות כל הולך וקרב, אך בינתיים מדובר בשוק שאינו בשיאו. בסוף יולי נוחלו בהן נכסים בשווי מצרפי של כ-93.4 מיליארד שקל, ומתחילת השנה הן פדו כ-6.3 מיליארד שקל, בעוד שביוני בלבד הן פדו יותר מ-700 מיליון שקל. ככלל השוק הזה קטן מתחילת 2017 ועד סוף יולי בכ-2.9%

"מתחילת השנה

נפדו כ-4.8 מיליארד שקל מתעודות סל על מדדי מניות, שמעיבה על הנזילות בבורסה, מאחד שתעודות הסל אחראיות לרבע מנפח המסחר בה"

רק הראל סל גדלה בכ-3.3% (עריין השחקן הקטן בשוק), בעוד ששלושת המתחרים הקיימים - תכלית של מיטב דש, קסם של אקסלנס ופסגות סל - קטנו באותה תקופה בכ-3.1%, 3.4% ו-5.2% בהתאמה.

"מותר סך הפדיונות מתחילת השנה, כ-4.8 מיליארד שקל נפדו מתעודות סל על מדדי מניות מקומיים, מנגמה שמעיבה על הנזילות בבורסת ת"א, מאחד שתעודות הסל אחראיות לרבע מנפח המסחר", מסר היום ריגן טלומון, מנהל תחום פיננסים ושיקוהין באגוד לשכות המסחר. לדבריו, "שווי הנכסים המנוהלים עלה בחודש החולף, למרות הפדיונות, לאור עליית שיערי בבורסת העולם". עוד לדבריו, "24% מכספי תעודות הסל מושקעים במדדי מניות בארץ, בהיקף של כ-22.4 מיליארד שקל, כ-43% במדדי מניות בחו"ל, בהיקף כספי של כ-40.5 מיליארד שקל, כ-23% מהענף מושקע במדדי אג"ח בארץ, בהיקף של כ-21 מיליארד שקל, והשאר מושקע במדדי אג"ח בחו"ל, תעודות ממוגפות, סלי מדדים ותעודות פיקדון".

הגיוסים והפדיונות בשוק קרנות הנאמנות - יולי 2017

גוף מנהל	נכסים מנוהלים	נתח שוק	סה"כ הגיוסים בחודש החולף	בקרנות המסורתיות	סה"כ הגיוסים מתחילת שנה	בקרנות המסורתיות
מיטב דש*	28,329	12.4%	5	8	367	145
מגדל שוקי הון	26,800	11.7%	-116	50	523	1,544
ילין לפידות	26,187	11.4%	360	360	3,830	3,830
פסגות	24,320	10.6%	-101	6	-980	-832
אלטשולר שחם	20,223	8.8%	-495	-455	-3,460	-3,414
הראל פיא	16,982	7.4%	171	306	-985	-520
מור	16,630	7.3%	618	617	4,483	4,508
אקסלנס	11,659	5.1%	-292	-124	-2,687	-1,650
אי.בי.אי	10,747	4.7%	348	429	1,072	1,763
אילים	10,058	4.4%	-299	-299	358	358
אנליסט	8,440	3.7%	140	177	2,409	2,763
אלומות*	5,327	2.3%	-78	-78	-1,230	-1,230
רוטשילד	3,487	1.5%	162	162	1,352	1,352
איילון*	2,850	1.2%	213	213	760	800
סיגמא	2,785	1.2%	225	225	973	973
פורסט	2,585	1.1%	8	8	545	545
אפסילון	2,581	1.1%	-49	-49	-84	-84
מודלים*	663	0.3%	-26	-26	18	18
סה"כ בהוסטינג	8,310	3.6%	793	793	4,015	4,015
סה"כ**	228,963	100.0%	1,589	2,325	11,279	14,884

מקור הנתונים - דיווחי החברות. * ללא קרנות שבהוסטינג. ** לא כולל את קרנות תמיר פישמן

שוק תעודות הסל ביולי 2017 במיליוני שקלים

גוף מנהל	נכסים	היקף	נתח שוק	יצירות/פדיונות בחודש החולף	יצירות/פדיונות מתחילת שנה	שינוי בנכסים מתחילת השנה
תכלית של מיטב דש	27,337	29.3%	29.3%	10	-1,871	-3.1%
קסם של אקסלנס	26,882	28.8%	28.8%	-395	-1,986	-3.4%
פסגות סל	25,499	27.3%	27.3%	-240	-2,225	-5.2%
הראל סל	13,675	14.6%	14.6%	-83	-199	-3.3%
סה"כ	93,393	100%	100%	-707	-6,280	-2.9%

מקור נתונים: איגוד תעודות הסל בלשכת המסחר

מתחילת השנה, וגם אלומות חווה שנה צוננת מאוד (עם פדיונות של כ-1.2 מיליארד שקל מתחילת השנה).

ומה לגבי מזה שקרה "דק" בחודש יולי? אלטשולר שחם פדה כמעט הצי מיליארד שקל מהקרנות שלו, וגם לאקסלנס ולאילים היה חודש בעייתי. מנגד, מור, ילין לפידות, אי.בי.אי, סיגמא ואיילון (ועוד כמה) היו חודש חיובי, עם גיוסים של מאות מיליוני שקלים כל אחד. עוד נציין, כי לאחר תקופה ארוכה של פדיונות וקושי, הראל פיא, שהחליף צוות ניהולי בבית ההשקעות ובקרנות הנאמנות (עם יוצאי פסגות טל קדם וירון

שגייסו מתחילת השנה סכומים נאים מאוד בקרנות המסורתיות, ובכלל. גם לסיגמא, איילון ופורסט שנה טובה עד כה. לצדם יש עוד כמה גופים מנייטים. מנגד, ישנם כמה גופי ענק של פעם, שבעבר הלא ממש רחוק היו השמות החוקים בענף, שנמצאים במגמה שלילית. מדובר באלטשילר שחם, שנמשיך לקטון למרות הקרנות שרכש ממנוחה מבטחים פיננסים (עם פדיונות מתחילת שנה של כ-3.5 מיליארד שקל), אקסלנס, שכבר הגו השחקן השמיני בגודלו בשוק, עם נתח של כ-5.1% מהשוק (עם פדיונות של כמעט 2.7 מיליארד שקל

בעקבות - וגם בחודש יולי - תימשך עוד פרק זמן כלשהו. כך או כך, מור בית ההשקעות, שנסחר בבורסה לפי שווי של כ-322 מיליון שקל, כבר מנהל בקרנות הנאמנות שלו נכסים בהיקף של כ-16.6 מיליארד שקל - והוא כבר השחקן השביעי בגודלו בשוק זה כמנוחה שווי נכסים. עוד כוכבי נאמנות שבולטים בגיוסים מתחילת השנה הם בית ההשקעות ילין לפידות, שגייס בשבעת החודשים הראשונים של השנה יותר מ-3.8 מיליארד שקל; בית ההשקעות אנליסט, שגייס יותר מ-2.4 מיליארד שקל; אי.בי.אי, מגדל שוקי הון ורוטשילד, א,

על דירוג לפי תוצאות עבר, הרי שסביר שהמנומה החיובית בעסקי מור - וגם בעסקי חברות מנהלות אחרות שמגייסות

על דירוג לפי תוצאות עבר, הרי שסביר שהמנומה החיובית בעסקי מור - וגם בעסקי חברות מנהלות אחרות שמגייסות

על דירוג לפי תוצאות עבר, הרי שסביר שהמנומה החיובית בעסקי מור - וגם בעסקי חברות מנהלות אחרות שמגייסות

על דירוג לפי תוצאות עבר, הרי שסביר שהמנומה החיובית בעסקי מור - וגם בעסקי חברות מנהלות אחרות שמגייסות

על דירוג לפי תוצאות עבר, הרי שסביר שהמנומה החיובית בעסקי מור - וגם בעסקי חברות מנהלות אחרות שמגייסות

מאת רון שטיין

"בחודש יולי נמשכה תנופת הגיוסים מתחילת השנה, אך הקצב ירד בחודש החולף במידה מועטה, עם גיוסים הנאמרים ביותר מ-1.6 מיליארד שקל", אומרים בבית ההשקעות מיטב דש בהתייחס לשיק קרנות הנאמנות. כך, בסיום עוד חודש חיובי, המשיכה תעשיית הקרנות לצמוח, והיא נושקת לסף ה-230 מיליארד שקל, כך שמדובר בעלייה של כ-7.5% מתחילת השנה בנכסים המנוהלים בקרנות בישראל. כלכל, ככלל, הקרנות המסורתיות גייסו ביולי סכום גבוה, והקרנות הכספיות והקרנות המחוקקות פדו. עוד נציג מורן צביק מביית ההשקעות מיטב דש, כי קרנות אג"ח כללי היו "המות" בחודש שעבר, עם גיוס גבוה של כ-1.3 מיליארד שקל, והקרנות המנייתיות, כולל הגמישות, גייסו בחודש שעבר כ-600 מיליון שקל, לאחר שבחודש קודם הן גייסו את הסכום הנמוך ביותר מתחילת השנה. עוד הוא ציין, שקרנות אג"ח חברות (הקונצרניות) רשמו ביולי פדיונות של כ-390 מיליון שקל, לאחר שהיו בצד המגייסות במחצית הראשונה של 2017, וקרנות אג"ח מנוהלות הציגו גיוס חיובי "זה חודש שני ברציפות". ומיהם הגופים הבולטים? מור בית ההשקעות, שלאחרונה השלים בהצלחה רבה את ההפסקה הראשונה של מניותיו בבורסה בתל אביב, ממשיך את המגמה החיובית בעסקי קרנות הנאמנות - עיקר פעילותו - ומציג גיוסים של כ-4.5 מיליארד שקל מתחילת השנה. אגב, מאחר שהפדיונות אי הגיוסים בקרנות הנאמנות תלויים במידה רבה מאוד במערכת היעוץ הבנקאית, ומאחר שהיעוץ בבנקים מסתמך

14.13x23.3	1	6 עמוד	the jerusalem post - front	10/08/2017	59740774-3
לשכת המסחר - 35010					

A DEPARTING PASSENGER looks at perfumes at a Duty Free store at Malta International Airport in Luqa. (Darrin Zammit Lupi/Reuters)

Ministry supports import competition on perfumes, soaps

Deodorant, cosmetics would remain under strict regulation

• By JUDY SIEGEL

Following a battle between the ministries of Health and Economy on whether to enable a reduction of prices of consumer products sold in pharmacies by liberalizing import policies to increase competition, Health Ministry director-general Moshe Bar Siman Tov said on Wednesday that perfumes and solid soaps will be included in the proposed reform.

Deodorants, cosmetics, toothpaste and other products meant to enter people's mouths would not be open to such parallel imports, and thus are likely to remain relatively expensive.

"Perfumes [and solid soaps] will be excluded from the cosmetics restrictions for a significant period of time," he told the Knesset Labor, Social Affairs and Health Committee on Wednesday.

This means that if the required legislation is approved by the Knesset, importers and perfumers will not be subject to "strict" regulatory responsibility by the Health Ministry but will remain under "streamlined" regulation of the Economy Ministry until a different policy is set. "We realize that it is impossible to continue restrictions on the import of perfumes and solid soap," Bar Siman Tov said, thus imports from various countries rather than the official importer would be allowed.

The Economy Ministry argued that pharmacy

prices of products such as deodorants, perfumes, cosmetics and hygienic products are 20% higher than in other countries and that there was no difference in safety concerns between cornflakes, pasta and other dry good whose free imports the Health Ministry has allowed and products like toothpaste, which it said would be dangerous if not brought in by the official importer.

Committee chairman Eli Alalouf (Kulanu) welcomed the move, but Reuven Billet, head of the cosmetic division at the Israel Chambers of Commerce, maintained: "Perfume can be dangerous to the public, like makeup and cosmetics. Suddenly, is public health not important to the Health Ministry? It is submission to demagoguery. Israel will become the trash bin of the world. You do not care where the perfume comes from?" He argued that a liberal policy would destroy the Israeli cosmetics industry.

In response, the industry liaison of the Treasury's budget division, Adi Hachmon, said, "The Chambers of Commerce will not take care of public health."

Bar Siman Tov said: "We have more work to do. We work intensively with government ministries, importers and industry and want to complete the work. We are still in litigation." He added that "the expectation that at the end of September there will be another cosmetic policy is unrealistic, to say the least."

8.39x29.21	1	עמוד 29	הארץ - the marker	15/08/2017	59811751-7
איגוד לשכות המסח - 35010					

מערכת הבריאות רונן סולומון

אסור לפגוע בתיירות הרפואית בישראל

באחרונה נדונה בכנסת הצעת חוק להסדרת תחום התיירות הרפואית בישראל. תיירות רפואית מהווה פחות מ-1% מסך המי טופלים בבתי החולים, אך היא מכניסה לבתי החולים יותר מ-5% מתקציבם — מה שמאפשר להם לרבוץ ציוד רפואי חדש, שממנו נהנים כלל האזרחים, בנוסף לזה שנרכש מהתקצוב הממשלתי. בתוך עשור הצליחה ישראל להפוך למעצמה עולמית בתחום התיירות הרפואית. מרכז מחקר הבריאות הבינלאומי (IHRC) דירג את ישראל במקום השלישי בעולם במודר העדפת תיירים רפואיים, אחרי קנדה ובריטניה. ישראל הגיעה להישג המרשים הזה אף שמחירי הטיפולים בארץ הם מהגבוהים בעולם, הרבה יותר מגרמניה, צרפת, שווייץ, סינגפור, דרום קוריאה וקנדה — שרמת הרפואה שהן מציעות אינה נופלת מזו של ישראל, ובמקרים מסוימים אף עולה עליה. אם כך, מדוע בכל זאת תייר רפואי מעדיף להגיע לטיפולים יקרים בישראל במקום לגרמניה? מדוע תייר רפואי מעדיף להצטופף בח"ד עם כמה מטופלים בישראל, במקום להתרווח בחדר פרטי בצרפת? מדוע למרות המצב הביטחוני, תייר רפואי בוחר להגיע לכאן, במקום לבית חולים רגוע בשווייץ?

התשובה טמונה בערך המוסף שהתייר הרפואי מקבל בישראל. ענף התיירות הרפואית בארץ השכיל לזהות את הצרכים והרדישות של התייר הרפואי, והעניק לו את השירות המיטבי ביותר תמורת כספו. חברות ישראליות לתיירות רפואית שכרו רופאים מומחים, שליוו את התייר עוד לפני שהגיע לטיפול בישראל, בחנו את סיכויי החלמתו, בנו עבודת תוכנית טיפולים, ליוו אותו מבחינה רפואית ולר גיסטית בזמן שהותו כאן, ואף ליוו אותו לאחר חזרתו לביתו בחו"ל. למעשה, חברת התיירות הרפואית שימשה מעין "רופא משפחה" עבור התייר הרפואי, כפי שזכאי מטופל ישראלי לקבל בקופות החולים. כשיש על מי לסמוך, כשרמת השירות גבוהה, וכשהתייר מקבל את כל המידע הרפואי בשפתו — לרוב הוא יעדיף לשלם יותר עבור השירות.

כדי לחזק את מערכת הרפואה ולהגדיל את הכנסותיה מתיירות מרפא — יש לקבוע חקיקה שלא תסרבל את התיירות הרפואית

גם רמת הרפואה הגבוהה בישראל תרמה רבות לתנועת התיירים הרפואיים, אך ספק אם זו לבדה היתה מצליחה למשוך מטופלים מחו"ל. לראיה, יש מדינות אירופיות שבהן רמת הרפואה גבוהה, אך תנועת התיירות הרפואית דלילה. מדינות רבות בעולם זיהו את היכולות של החברות הישראליות בתחום, וניסו לשכפל את המודל. יש מדינות שאף השכילו להשקיע משאבים כספיים כדי לעודד את ענף התיירות הרפואית שלהן, כמו יפן, טורקיה, הודו ומדינות המפרץ הפרסי, כאשר עיני כולן נשואות לסין — שממנה יוצאים מיליוני תיירים רפואיים למדינות שונות בעולם, בהיקף הוצאות של מיליארדי דולרים. אולם מדינת ישראל, במקום לעודד ענף של יצוא שירותים רפואיים — שמכניס מיליארדי שקלים לקופת המדינה — כתבה הצעת החוק שאמורה "להנך" את התייר הרפואי. הצעת החוק מנסה לקבוע כיצד התייר יתקשר עם בתי החולים או הסוכנים הרפואיים וכיצד יש לשלם על השירותים. בנוסף, היא כובלת אותו למוסד רפואי אחד ביש

ראל, ומונעת ממנו בחירת רופא שמדבר בשפתו. במקום למנף את היתרונות שבנו החברות הישראליות לתיירות רפואית לאורך השנים, הצעת החוק פועלת בדיוק ההפך. אם משרד הבריאות היה מבצע סקר בקרב התיירים הרפואיים, הרי שהוא היה מזהה בקלות שהם מעדיפים חבילת טיפולים כוללת — בלי הפתעות במחיר, עם ליווי צמוד של רופא ישראלי לאורך כל תקופת הטיפול, ומתן אפשרות לבחירת הרופא המטפל.

אם מטרתנו לחזק את מערכת הרפואה הישראלית ולהגדיל הכנסות תיה מהתיירות הרפואית, הרי שיש לקבוע חקיקה שימשה שלא תסרבל את התיירות הרפואית ולא תגרום לתייר לבחור במוסדות רפואיים במדינה אחרת. אם לא, לישראל אולי יהיה חוק מעולה שמסדיר את תחום התיירות הרפואית — אך לא יהיו לה תיירים רפואיים.

הכותב הוא עורך דין, מנהל תחום

תיירות רפואית באיגוד לשכות המסחר

26.19x31.66	2/3	עמוד 2	הארץ - the marker	21/08/2017	59888964-7
המסורלשכת המסחר אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010					

אונייה של צים בחפרץ חיפה. יבואנים: "למה צריך מכס על מוצרי צריכה בסיסיים שכולם קונים ביבוא אישי באינטרנט?" צילום: רחי שלוש

השנה היא 2017 – ובישראל עדיין משלמים מכס על מקררים ומשקפיים

המכס אחראי על 1% בלבד מהכנסות המדינה ממסים – ומטרתו העיקרית היא להגן על התעשייה המקומית מפני יבוא זול • אבל מדוע יש בו צורך בענפים שהייצור המקומי בהם נכחד? • אם תוכנית הורדת המכסים של שר האוצר תורחב למוצרים בסיסיים נוספים, כמו מקררים ומכשירי טלוויזיה, מחיריהם יצנחו – בתנאי שהיבואנים והקמעונאים יגלגלו את ההוצאה לצרכן • "העולם פתוח – ומדיניות המכס של ישראל לא הותאמה לכך"

מולדים, בין השאר, בקבוקי פלסטיק, טיק, מוצצים, לולים ומיטות לתינוקות – שעליהם מוטל מכס של 12%; תנורי בישול, מוצרי הלבשה ומגבות – 6%-12%; מקררים וטלוויזיות – מכס או מט קנייה של 12%-30%. ביטול המכס על מקרר או טלוויזיה ממוצעים יכול להסוך כ-1,000 שקל ממחיר המוצר. לפי נתוני האוצר, קרוב ל-60% ממוצרי היבוא פטורים ממכס, ו-84% מהכנסות ממכס מגיעות מפריטים שיעור המכס האפקטיבי עליהם הוא עד 12%. ואולם, באיגוד לשכות המסחר, המייצג יבואנים, בין השאר, לוחצים בימים אלה להמשיך לבטל מכסים, לאור היבוא האישי הפטור ממכס הפוגע בהכנסות היבואנים.

שר האוצר, משה כחלון צילום: עופר וקנין

במסגרת התוכנית מתכנן כחלון הסרת מכסים על מוצרי צריכה בודדים, כמו מוצצים לתינוקות ומסגרות למשקפיים – כחלופה לתוכניתו המקורית להורדת מכס על בגדי תינוקות, שלא מומשה בשל התנגדות יצרנים מקומיים. משרד הכלכלה, מצדו, מגבש תוכנית, בתאום עם משרד האוצר, להגדלת הרף על היבוא האישי הפטור ממכס, כדי לחזק את התחרות מיבוא כאמצעי להורדת מחירים. כיום הרף הוא 75 דולר. על רקע זה, כבר לוחץ איגוד לשכות המסחר להוריד מכסים על מספר גדול של מוצרים, כולל בעבור תינוקות, מוצרים בסיסיים החייבים במכס

לדברי היבואנים, יש מקום להעלות מכס על מוצרים כמו מכונות יוקרה, אבל להקל משחק לא הוגן מול היבואנים העסקיים

היבוא האישי הכניס ממד חדש של תחרות למשק, מה שטוביל לאפשי רות שהמשק בשל לגיבוש מדיניות מכס חדשה. **האם הורדת המכסים תגולגל לצרכנים?** השינוי ניכר גם בתוכנית נטו משפחה של שר האוצר, משה כחי, לוח, שנועדה להילחם ביוקר המחיה,

הכנסות ממכס הוכפלו

הכנסות המדינה ממכס, במיליארדי שקלים

נגבה מכס גבוה במיוחד על מוצרים כמו שום. אף שלמכס יש מטרתו חשובות, המחאה החברתית ב-2011 העלתה אל שולחן הממשלה את הדרישה לאן אותן עם מטרת נוספת: צמצום פערים חברתיים כלכליים והורדת יוקר המחיה. גם ללא קשר לדרישה להוריד את יוקר המחיה, ראוי לבחון את מדיניות המכס מפעם לפעם מול השינויים המתרחשים בהרכב היבוא וגם באופייה של התעשייה המקומית – שעליה המכס אמור להגן. תמהיל הענפים לית משתנה הרשות לבקרים, ולא בטוח שמדיניות המכס מרביחה את

אורה קורן

הציבור הישראלי משלם מכס זמנו קנייה בשיעורים של 6%-30% על שורה ארוכה של מוצרי צריכה בסיסיים – כמו משקפיים, מקררים, תנורי בישול, מכשירי טלוויזיה וכן מריצרים לתינוקות. האם לא הגיע הזמן לבטל את המכס על המוצרים הבסיסיים האלה, ולהקל בכך על יוקר המחיה? באופן היסטורי, מכסים נועדו לגבות כספים לאוצר המדינה – ובכך הם קדמו במדינות רבות להגנתו של מס ההכנסה. למרות זאת, כיום משקלו של המכס בכנסות המדינה נמוך למדי. לפי נתוני משרד האוצר, ההכנסות ממכס ב-2015 הגיעו לכ-2.9 מיליארד שקל, שהם 1.1% בלבד מהכנסות המדינה ממסים באותה שנה. בנוסף, המכס אמור להגן על התעשייה המקומית, בכך שהוא מייקר את היבוא. חלק גדול מהמכס הנגבה בישראל חל על מוצרי חקלאות, שיבוא שלהם ממדינות אחרות במחירים נמוכים היה יכול לפגוע קשות בחקלאות המקומית. כדי להגן על החקלאים המקומיים,

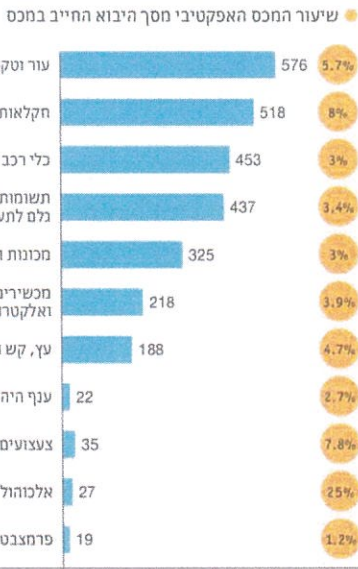
26.19x32.57	3/3	3	עמוד 3	הארץ - the marker	21/08/2017	59888965-8
המסחרלשכת המסחר אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010						

הנפקת מחסות לנטל

מסי היבוא על מוצרי צריכה, נכון ליולי 2017

הענפים המכניסים – חקלאות, עור וטקסטיל

הכנסות המדינה ממכס ב-2015*, במיליוני שקלים

מקור: סינהל הכנסות פמ"ת. *לא כולל מס קנייה החלים על חלק מהמוצרים (להשליל כל רכיב)

סים במסגרת הסכמי סחר, בתמורה להפחתת מכסים הדרוית, כדי לאפשר לתעשייה הישראלית לייצא לשווקים בעולם בתנאים תחרותיים יותר בעבור קהל היעד. ההתאחדות אינה מתנגדת לביטול מכסים על מוצרים שאינם מיוצרים בישראל. ברשות המסים מסרו: "המכס המוטל על יבוא מוצרים נועד להגן על התעשייה המקומית וקידום הסכמי סחר עם מדינות בעולם, וכן מסיבות פיסקליות. כמרוצת השנים הופחת המכס ואף בוטל על מגוון מוצרים, במהלכים נרחבים כמו לאורך ועודת טרסטברג, ובמהלכים נקודתיים, ולאוור בחינה משותפת אור. יבוא ממדינות שאתן יש לישראל הסכמי סחר הופשו (ובהן האיחוד האירופי, ארה"ב ומצרים) פטור ממכס". עור נמטר מרשות המסים: "רק לפני שלושה חודשים, במסגרת תוכנית נטו משפחה, בוטל המכס על נעליים, וכעת מותגים הפחתות נוספות. הפחתה או ביטול המכס על יבוא מוצרים מבוצעים לאור שקלול של המטרות שבגינן הוטל המכס על נעליים (שנעשה בהוראת שעה עד סוף 2018), מדר מחירי ההנעלה של הלמ"ה היה נמוך ביולי האחרון ב-6.9% מביולי 2016.

עור רגולציה ועוד חוקים המטיילים עול השוחק את המגור הקמעוני. או בררך של הרחבת סמכויותיה של רשות ההגבלים העסקיים. ררך

לים באיגוד על ררישה ממשרדי האוצר והכלכלה היא שנעשה ני"סיון להגיע להורדת מכסים הדרוית – כלומר, שגם התעשייה הישראלית תיהנה מיצוא ללא מכס לסין. "זה מצטיח – כאילו אנחנו באותו גורל וכאילו היצוא לישראל מווי לסינים", אמרו יבואנים. גם מדיניות השמירה על התעשייה המקומית מקוממת יבואנים. לרבריהם, "למה צריך מכס על מוצרי צריכה בסיסיים, או מכס של 6% על יבוא טקסטיל וביגוד, כשי כולם כבר מייבאים גנדים ונעליים מהאינטרנט ביבוא חופשי ממכס? הרי העולם פתוח, ומדיניות המכס בישראל לא התאמה לזה. יש מקום להעמיק את נטל המכס על מוצרים כמו מכונות יוקרה, אבל יש מנגד מקום להקל בו לרווחת הצרכנים". מקור באיגוד לשכות המסחר אמר כי היבוא האיש הוא "משחק לא הוגן" מול היבואנים העסקיים. לרבריו, "יש רשתות ענק בני" לאומיות שיוצרות לפצל רכישות להבילות שלא עולות על 75 דר לר כל אחת – כדי שהרוכש לא ישלם מכס על הקנייה שלו". הוא טוען כי הורדת מכסים על מוצרי תינוקות דווקא תבטיח שייבא ישראל מוצרים העומדים בתקנים בינלאומיים, בעוד כיום יכול כל אחר לייבא מוצרים באמצעות האינטרנט, כולל כאלה שתקנותם המקור, חלק מהמכס מוטל על מר צרים שאין להם מתחרים בתעשייה המקומית. כמו משחקי מחשב, נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, אמר בתגובה: "הורדת מחירים לא תושג בררך של

נים במשק שאיבוק על קבלת הני"סות והגנות שונות מהמדינה, לרוב ישתייכו לענפים לא תחרותיים, אוליגופוליים או מונופוליסטיים. זאת, מכיוון שענף מקומי המצוי בתחרות עזה בתוך ישראל ידווח פחות מהטלת מכס מגן, לרדוגמה". ואכן, בעקבות המלצות טרכי טנברג, התחיל מהלך נרחב נוטף להורדת מכסים על מוצרי יבוא, למעט מוצרי חקלאות וכלי רכב. המכס היה אמור לרדת בהדרגה עד 2017, ובחלק מהמקרים אף להת" בטל – אך משיקולים פיסקליים המהלך הוקפא ב-2013. מוצרים מסוימים הוצאו מה תוכנית להורדת המכסים בעקבות לחצים – כמו טונה משוורת, שמי חיריה אף זינקו לאחר הוצאתה מה תוכנית. למעשה, לפי דר"ח מינהל הכנסות המדינה שבמשרד האוצר, "מבריקת השלכות הפחתת המכס סים ב-2012-2013 לא ניכרת השי פעה משמעותית על יוקר המחיה". ההכנסות ממכס ב-2015 הסתכמו בכ-0.25% מהתמ"ג – ירידה של כחמישית לעומת המצב ב-2011, לפני כניסתו לתוקף של המלצות ועדת טרכטנברג להורדת מכסים. בהמשך, בשנים האחרונות, התחיל יבוא ללא מכס – המוגבל במכסות – של מזון, גבינות ובשר טריים. מחירי הגבינות כמעט לא ירדו בעקבות זאת, מכיוון שרשתות מייבאות, כמו שופרסל, שומרות על רף מחיר גבוה למוצריהן. מנגד, מתבצע יבוא זול של בשר טרי. באיגוד לשכות המסחר סבר רים שיש לקדם הורדת מכסים גם ממדינות שאין לישראל הסכמי סחר עמו, ובראשן סין. התשובה שמקב

סיהם רווחים משינויים טכניים, כמו במקרה של שינוי שערי הליפין. בימה הראשוניים של הכלכלה לה הישראלית הוקמו חומות מכס גבוהות, כדי להגן על התעשייה הישראלית המתפתחת מתחרות. בשנות ה-90 הבינה הממשלה שה מכס משמש גם חסם להתייעלות חברות ומייקר מוצרים, והחליטה על פתיחת כל הענפים לתחרות מיבוא, למעט ענפי חקלאות, כאי מצעי להבטיח, בין השאר, פיזור של האוכלוסייה ואינטרסים ביטהוניים. ענף הטקסטיל קיבל ארכה של כמה שנים כדי להיערך לחשיפה מיבוא. במסגרת התוכנית לחשיפת המשק ליבוא, חלק מהמכסים הוסרו לחלוטין בהדרגה. על חלק ממוצרי התעשייה נותר מכס של 12%, ועל יומרי גלם לתעשייה נותר מכס של 8%. התעשיינים מוח נמרצות על הדפורמה, אבל לאחר שנים הורו כי היתה המפתח להתייעלות התעי שיה הישראלית, להגברת היכולת שלה להתחרות בחו"ל ולצמיחה.

"הפחתת מכסים עדיפה מעוד רגולציה"

ש"מטור חסמי היבוא מש" דת קבוצת נהנים צרה במחיר של פגיעה ברווחת כלל המשק", כתי שה ועדת טרכטנברג במסקנותיה, שחוברו בעקבות המחאה החברתית. תית. "כך למשל, כשנקבע מכס או מכסה על מוצר מסוים, המיוצר על ידי מפעל בודד או מספר מצומצם של מפעלים, לעתים אפילו בהיקף זנית ביחס לבלל התוצרת של אותם מפעלים – היבוא מצומצם, מחיר המוצרים מתייקר וכלל הציבור נושא בעלות של הגנה זו, אף אם היא אינה נדרשת להבטחת שרי דות הענף התעשייתי". לפי הוועד דה, "מוצע לקדם שלב נוסף של חשיפת המשק ליבוא, ולקבוע יעד של הפחתה מקסימלית של המכס על מוצרים מובאים לארץ, עד כדי ביטולם. קבוצות ומגורים שר

מקור באיגוד לשכות המסחר: "רשתות ענק בינלאומיות יודעות לפצל רכישות לחבילות שלא עולות על 75 דולר – כדי שהרוכש לא ישלם מכס על הקנייה שלו"

26.99x34.35	2/4	14	עמוד	כותרת	גלובס -	08/2017	59902012-8
המסורלשכת המסור אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010							

פרויקט גלובס
עסקים קטנים צרות גדולות

אין כניסה למכרזים: 50 מיליארד שקל בשנה, והעסקים הקטנים מסתפקים בפירוורים

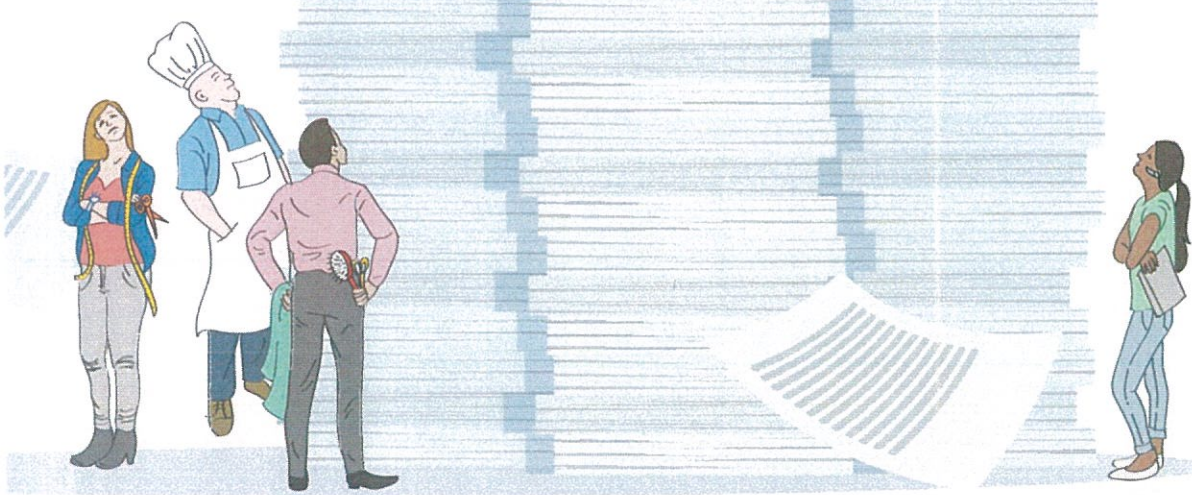
למה נשארו בעלי העסקים הקטנים מחוץ למכרזי הגיגות ה-70 ומה אפשר ללמוד מזה על הנגישות שלהם למכרזי הרכש שמפרסמת הקניינית הגדולה במשק - המדינה • ואולי רק חוק שיחייב את הממשלה לשתף במכרזים עסקים קטנים יפתור את הבעיה? • כתבה שנייה בסדרה / **יובל אזולאי**

בחודש מאי הקרוב תהגוג ישראל את יום העצמאות ה-70 שלה והמדינה כבר נערכת למאורע, עם תקציב של כ-150 מיליון שקל. ביוני האחרון פרסם משרד התרבות והספורט מכרז להתקשרות עם מפקים שינהלו את ההפקות הגדולות והחגיגיות, אבל העסקים הקטנים מצאו את עצמם בצד, שיבו. המכרז המקורי קבע תנאי סף שרק מפק גדול, שמונהל מחזור שנתי של 50 מיליון שקל, יכול לראות בעצמו מתמודד רלוונטי. ומי שלא? שלא יניש מועמדות.

נשיא לשכת ארגוני העצמאים והעסקים הקטנים, להב, רועי כהן, מיהר למשרד התרבות והספורט ותבע הסברים על ההפליה. משרד התרבות התרשם מהטענות, כינס את ועדת המכרזים שלו שוב, ופרסם מכרז חדש שלפיו מחזור הפעילות השנתי של מועמדים אפשריים להפקת החגיגות יהיה "דק" 25 מיליון שקל. כהן עדיין מנסה לשנות את התנהיגה הדרקונית. במשרד התרבות והספורט אומרים ש"המכרז פונה לחברות ניהול בלבד, שינהלו את האירועים, ולכל אירוע ואירוע יצאו בעתד מכרזים נוספים בהתאם לנהלים ולאפי האירוע המתוכנן", אבל הסיפור הזה מעצים עוד יותר את תחושת העסקים הקטנים שמדירים אותם מהכסף הגדול באמת שזורם כאן, כסף שמסתובב בציר שבין משרדי הממשלה וגופים ציבוריים נוספים לבין המגזר העסקי.

50 מיליארד שקל, זה הסכום שעל פי הערכה הוציא ב-2016 מינהל הרכש הממשלתי של משרד האוצר וינהל הרכש של משרד הביטחון במסגרת ה"שופינג" שלהם מחברות הישראליות. אלא שהרוב הגדול של בעלי העסקים הקטנים והבינוניים נאלצים להתכונן על הסכומים האסטרטגיים האלה בעיניים כלות, רואים כיצד מצדו השני של הכביש מתקיימת חגיגה גדולה והם נותרו אפילו ללא כרטיס כניסה לליבי. בתי הולים וקופות הולים, משרדי ממשלה וחברות בבעלות ממשלתית, מוסדות אקדמיים וגופים ציבוריים נוספים - כולם מבצעים רכישות במישק הישראלי מדי שנה בכסף ציבורי רב, אבל המדינה מורידה במסגרת מכרזיה כסף למי שממילא חזק, ומדובר בכסף רב: מנתוני מינהל הרכש הממשלתי שבמשרד האוצר, עולה כי ב-2016 הסתכם היקף הרכש של משרדי הממשלה החלק ניכר מהגופים הציבוריים במשק הישראלי בכ-32 מיליארד שקל. מינהל הרכש של משרד הביטחון רכש באותה שנה במשק הישראלי כבוד כ-20 מיליארד שקל. רק 18% מהעסקים הקטנים משתפים במכרזים הציבוריים, לפי סקר עסקים קטנים ובינוניים שעשה משרד הכלכלה והתעשייה, מצינת מנכ"לית התאחדות התעשייה והמלאכה, לייאת גור. נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, טוען שאחוז העסקים הקטנים והבינוניים שנהנה ממכרזים אלה נמוך עוד הרבה יותר.

נתון סדור על היקף הרכש הממשלתי והציבורי מהחברות הקטנות והבינוניות אין, ומכאן שכל מספר שנוקד להלל האויר מבוסס על הערכות. "זאת אחת הבעיות. כאן נתונים אי-אפשר לטפל באמת בבעיה", אומרת גור. בשיחה עם "גלובס", אישר ראש

26.48x34.76	3/4	15	עמוד	כותרת	גלובס -	08/2017	59902040-9
המחשורשכת המסחר אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010							

מחר: 200 דגולטורים עם דרישות סותרות מקשים על בעלי העסקים הקטנים והבינוניים לשרוד

רון קוית, הסוכנות לעסקים קטנים: "אני לא מודאג מהנתון של 18% השתכפות במכרזים. אלה לא נתונים חריגים ביחס לעולם ונכון יותר לבחון את מידת מעורבותם של עסקים קטנים במכרזי המדינה על פי היקף הרכישות מהם ולא על פי אחוז ההשתתפות שלהם"

אני רוצה להתעצם ואני לא רוצה לקבל מתנות אי קולות. אני מבקש שתהיה הגינות. זה הכול", הוא אומר. לפני כשנה, ניסים מצא עצמו בסאנה אחרת שקשורה להתנהלות מול מכרז שפרסם גוף ציבורי גדול, שנקבע בו תנאי סף שהקטנו על עסקים קטנים ובינוניים להגיש הצעות ולהתמודד עליה. "גוף ציבורי גדול מאוד פרסם מכרז לקבלת שירותים בתחום הרשתות עבודה של 700 אלף שקל לפחות בכל שנה, בשלוש השנים האחרונות. אני הצלחתי להביא הוכחה כזאת, אבל עסקים קטנים רבים אחרים לא יכלו לעמוד בדרישה ולא ניגשו למכרז. רבים גם חוששים לצאת למלחמה בגופים הציבוריים כשהם נחשפים לעיניהם כזאת או אחרת, כי לא יעברו אתם בשלבים מאוחרים יותר", הוא אומר ומוסיף: "ממילא מורכב בעלי עסקים קטנים בהשרדות. ב-10% מהדרישה יש תשלום של משכורת: ב-15% מהדרישה יש תשלומים למע"מ ולמס הכנסה: ב-20% מהדרישה יורד כרטיס האשראי של העסק ובי-1 מהדרישה תשלום על שכירות. לך הנסה לנהל במקביל עסק, לפתח אותו, להביא לקוחות וגם להילחם בכל העולם."

אל תשתקו, תתלוננו
על אף גילו הצעיר, ניסים מבקש להעביר לעמיתיו מסר חשוב הנשען על ניסיונו מול מערכות המדינה: "אף אחד לא יכול לבוא בטענות אל העסקים הגדולים שמבקלים את רוב העבודות. הם לא אשמים. צריך לבוא בטענות למי האחראית את ההחלטות ברך שמשאירה לקטנים את הפידורים ולא מאפשרת תחרות הוגנת. בחלק מהמלחמות שלי הצלחתי, בחלק לא, והמסר שלי לעמיתיי הוא שאם נתקלים בחוסר הגינות או במגוון פתרונות, שלא יפחדו ויתלוננו".
אחד המנגנונים להגשת תלונות כאלה הוא הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שבמשרד הכלכלה. שם, בתוקף תיקון בחוק חובת המכרזים, מופעל בשנים האחרונות נוהל התערבות במקרה שמתקבלת תלונה על מכרז ממשלתי שכולל תנאי סף שיש בהם כדי להרדי עסקים קטנים ובינוניים. "שמעת על הסוכנות הזאת רק באחרונה. אבל אני מותרשם שהיא פועלת היטב במצבים כאלה", אומר ניסים.
בסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מוציעים על שורה של מקרים שבהם היא התערבה כדי לתקן מכרזים ממשלתיים. "כשאנחנו רואים תנאי סף בלתי הגיוניים אנהנו דורשים הסברים", אומר קוית, "ואם הם אינם מניחים את הדעת, אנהנו רואים שהם יוסרו. היה מקרה של מכרז שבמסגרתו נקבע כי עסק המעסיק יותר מ-100 עובדים יקבל 15% בonus בניקוד הכללי של ועדת המכרזים ובעקבות התערבות מצדנו סעיף זה הוסר. אני לא זוכר מקרה שבו הוכנס איזה סעיף רוקנו למכרז ממשלתי באופן שפגע בעסקים קטנים או מנדי אתם, שלא הוסר לבסוף".
בהתייחס לנתון שלפיו רק 18% מכלל העסקים הקטנים והבינוניים בישראל ניגשו למכרזים ממשלתיים,

אוריאל לין, איגוד לשכות המסחר: "נציע חוק שלפיו ההשתתפות במכרזים שהיקפם עד 5 מיליון שקל תותר רק לעסקים זעירים ולעסקים קטנים. במכרזים עד 10 מיליון שקל - השתתפות של עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בלבד ומעבר לזה ההשתתפות תותר לכולם"

המחשורשכת המסחר אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010

סנקלר תקשורת שבראשו לציין, מנחה את הקשיים של עסקים קטנים. בסוף השנה שעברה נסים וכה במכרז לאספקת שירותים לניהול מדיה חברתית ופרסום באינטרנט שפרסם משרד האוצר. באמצע השנה הוא זכה במכרז דומה - הפעם של משרד הכלכלה והתעשייה, אותו גוף שאמון על מגזר העסקים הקטנים והבינוניים. לקראת המכרז האחרון, וכדי לשפר את סיכוייו לזכות בו, הוא עיבה את מצבת כוח האדם שלו, לקח מהקרן ההלוואות בערבות המדינה הלוואה של 265 אלף שקל כדי לרכוש אמצעים טכנולוגיים יקרים שאפשרו לו לעמוד בדרישות הלקוח, רכש לעובדיו בכסף רב ביטוח אחריות מקצועית, אך לדבריו, כשהחל לעבוד מול משרדי הממשלה הוא הופתע לגלות כי מביחנת לשכת הפרסום הממשלתית (לפ"מ) הוא נחשב "עסק קטן מדי" מבחינת לקדם ברשתות החברתיות את הקמפיין של משרד הממשלה. בחינת עסק קטן, כך לטענת ניסים, לפ"מ מתירה לו ולעובדיו לעסוק רק בקידום הפוסטים של חלק קטן מהממשלה בפייסבוק ובאינסטגרם.

"זה לא דבר של מה בכך: העבודה על קידום המסרים הפוסטים היא הכסף הקטן; הכסף הגדול בא מהקמפיין, שמתוקצבים 19 מיליון שקל בשנה ואותם קיבלו שני משרדים שמבחינת לפ"מ נחשבים גדולים. אני יודע לעשות את העבודות האלה לא פחות טוב מהם. שאלת הגודל באמת לא רלוונטית במקרה הזה", הוא אומר.
מלחמתו של ניסים על זכותו לקבל את הממשלה של משרד הממשלה נמשכת גם בימים אלה. באחרונה הוא פנה לשרת החינוך והתרבות, מירי רגב, שאמונה על לפ"מ וביקש את התערבותה. "אין כל קשר בין גודלה של החברה ליכולתה לבצע את המערה בהתאם למכרזים", כתב והזכיר לרגב גם את החלטת הממשלה מ-2011 שלפיה תינתן העדפה לבצע את המכרז במסגרת מכרזי ממשלה כדי לחזקם. "לא רור לי מה עומד בבסיס ההתנהלות של לפ"מ והדבר מועדף להיות כמות".
מלפ"מ נבטר בתגובה לטענות: "סנקלר תקשורת לא זכתה במכרז שערכה לשכת הפרסום הממשלתית וכפי הנראה מורכב בתקשורת שנעשתה בידי משרד האוצר ומשרד הכלכלה למתן שירותי ניהול מדיה חברתית. התקשורת מוסג זה, מטעם הרבירים, לא כוללת ניהול קמפיין בניגול ובפייסבוק - פעילות שאותה מחזירים משרד הממשלה לבצע באמצעים לפ"מ ולא הייתה חלק מהמכרזים שבהם זכתה סנקלר תקשורת. לפ"מ עתידה לפרסם בתוך זמן קצר מכרז פומבי למתן שירותי ניהול קמפיין בנוגל ובפייסבוק עבור כל משרדי הממשלה. שיהיה פתוח לכל הספקים שעוסקים בתחום, בכפוף לעמידתם בתנאי הסף. לפ"מ מקפידה על שילוב עסקים קטנים ובינוניים בהתקשרויותיה ובהתאם לנסיבותיה הספציפיות של כל התקשרות".

בניתיים, ניסים מתגאה ברשימה של 150 חברות וזופים פרטיים, וגם ציבוריים, שהתקשרו עם העסק שלו. "אני לא מאלה שמתחרים. איפה שאני מוצא שיש ניסיון להפלות או לסנון עסקים קטנים, אני פועל, מעיר ואם צריך אני גם נלחם. אני רוצה להתפתח,

לעבוד מול ספקים גדולים בנימוק של 'יעילות כלכלית'. במכרז אחר הם סגורים לעצמם פינה לתקופה ארוכה עם ספק אחר והם לא צריכים להתעסק עם 'כאב הראש' של התקשורת עם עשרה ספקים קטנים. עכשיו נשאלת השאלה מדוע 'יעילות כלכלית' מוגדרת בצורה כזאת, של מה שונה כאן, מיד ועכשיו, ולא מתוך התכוננות לטווח הבינוני הארוך. אם הגישה תהיה שונה, הרי שהעסקים האלה ירוויחו יותר בעקבות גנישותם לאותם מכרזים: הם יתבססו, יתרחבו, יתפתחו ויעסיקו עוד עובדים שישלמו עוד מסים למדינה. כולם ייצאו מרווחים, או למה לא?".

תנאי הסף שנקבעים במכרזים ממשלתיים ומכשילים את העסקים הקטנים מוגזמים ויצרתיים: נוסף על דרישות להוכחת מחזוריים כספיים תקופתיים גבוהים מאוד בחוזה ובעבר, הם כוללים גם דרישה לפריסה ארצית של השירות המבוקש, העמדת ערבויות כספיות גבוהות שאין בכוחם של עסקים קטנים להמציא, הוכחה של איתנות פיננסית, בניית מחירים גבוהים על מסמכי המכרז ועוד.

ניסים על הסמים מובנים אלה, במקרים מסוימים מוגזמים והבינוניים כלל לא יודעים על קיומו של מכרז רלוונטי לתחום עיסוקם, וגם אם יש להם מידע על מכרז כזה, אין להם הידע והכלים המתאימים שיאפשרו להם לקפץ בזמן על העגלה ולהתמודד על הכסף הממשלתי הגדול.

אוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר, טוען שהפקידות במשרדי הממשלה מסררת לעצמה חיים קלים "הפקידות מכשילה את העסקים הקטנים כי נוח לה לעבוד עם מעט ספקים שהם גדולים. זה כנראה תורם גם לתחישת החשיבות שלהם, לעבור עם 3 או 4 חברות ענק במשק מאשר לעבוד עם 15-20 חברות קטנות", הוא אומר.
גם מבקר המדינה, השופט (בדימוס) יוסף חיים שפירא, נתן את דעתו לתופעה שחוסמת את גישתם של רוב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל לכספי המדינה. "מדינת ישראל היא קפיין הגדול ביותר במשק", הוא כתב בדוח ביקורת משנת 2015. "אף שמגזר העסקים הקטנים והבינוניים כולל 99% מכלל העסקים במשק הישראלי, לאורך השנים הוא סיפק רק חלק קטן ביותר מהטובין והשירותים שרכשה המדינה".

הגודל לא רלוונטי
הסיפור של נאור ניסים, צעיר בן 30 שמנהל זה כחמש שנים את חברת

סוכנות העסקים הקטנים והבינוניים במשרד הכלכלה, הן קוית, כי אף גוף רשמי בישראל אינו מרכז נתונים על היקף ההשתתפות של מגזר העסקים הקטנים והבינוניים במכרזי מדינה ועל חלקם בהם.
הפוליטיקאים מנטיחים כבר שנים לשנות את כללי המשחק, פקדי ממשלה בכירים מזהירים הצהרות מפורצות על פרומות ועל ועדות חדשות שישנו את האופן שבו מחלקים את העוגה: מבקר המדינה התריע שוב ושוב: ועדות הכנסת התכנסו וסיכמו דיונים בהודעות לעיתונות. בשורה התחתונה, נכל עשרות מיליארדי השקלים האלה, העסקים הקטנים נתנים במקרה הטוב רק מפירותים.

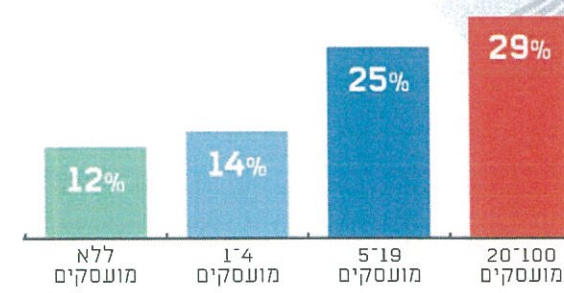
תנאי סף מכשילים

"אחת מקופות החולים הגדולות פרסמה לפני כמה שנים מכרז לקבלת שירותים חיצוניים מהמגזר העסקי", מספר מנהל המחלקה המשפטית של איגוד לשכות המסחר, עו"ד שלוני לוויה, "אחד התנאים שנקבעו במכרז היה שעל כל חברה שמתפתת בו להיכיה שהיא ניהלה בכל אחת משלוש השנים האחרונות מחזור שנתי שהיקפו אינו קטן מ-200 מיליון שקל. מורכב בתנאי סף שמשאיר את כל מגזר העסקים הקטנים והבינוניים מחוץ למגרש הזה. הקמנו קול צעקה וטענו שזו דרישה בלתי סבירה ובלתי הגיונית בעלי. אותה קופת חולים נעתרה לקראתנו והורידה את היקף המחזור הבינוני מ-200 מיליון שקל ל-150 מיליון שקל 'בלבד', שזה לעג לרש".

הרוב המוחלט של בעלי העסקים הקטנים והבינוניים היו מודים על מחזוריים כספיים שנתיים הרבה יותר צנועים, אפילו על כאלה של מיליונים אחרים. נוכח הרישה הרקוקות עו"ד לוויה מיהר לאסוף עדויות ומסמכים, וכתב עתירה לבית המשפט. האותה ספירלה: לסיפור הזה אין סוף טוב. עו"ד לוויה: "היינו בטוחים שבית המשפט יקבל את התביעה שלנו בשתי ידיים, שהוכיחה שלנו מובטחת ושהשופט יורה לאותה קופה לשנות את המכרז ולקבוע תנאי סף הגיוניים יותר, באופן שהמכרז יהיה נגיש לקהל רחב יותר של בעלי עסקים. אלא שבית המשפט הטב אחרת וקבע שדין התביעה להידחות כי לא הוכחנו את חוסר הסבירות בהרישה להיחמת מחזור מכרזי שנתי כל כך נרחב".

וגור מוסיפה: "ברוב המוחלט של המקרים גופים ציבוריים מעדיפים

עסקים אשר התמודדו במכרזים של גופים ציבוריים

מקור: סקר תקופתי של המסחר, 2015

Table with 2 columns: Date (08/2017) and Amount (59902041-0). Includes additional info: תוספת לשבת תוספת ארויזא ליי - נטיא ארויזא לשבות תוספת 35010

תגובות

המרכז לשלטון מקומי: לא מסוגלים להעריך עסקים קטנים

בשיתוף פעולה עם הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלי, ארתור יוזם של מכרזים שאינם עומדים בתוצאות המכרזים בתור פנייה בימי אמת לזרועות המבדוקים בבקשה לתקן את המכרזים המכרזים.

המרכז לשלטון מקומי: "הערכה של עסקים קטנים ובינוניים היא הכוונה של שוק עצמאי לזרועות באמצעות השלטון המרכזי כחלק ממדיניותו לעידוד לקידום מגזר זה. רישיות המקומיות, בשונה שביניהן, שמתמקדות במצב הכלכלי, מתכללות ובמסחרות, אינן אמורות וגם לא מסוגלות לבצע הערכה שאפשרויות המגלה הוצאותיהן. הערכה עסקי קטן על פני עסק גדול וזכה במכרז, גם אם המזרחי שהוא הציע גבוה יותר מה שהציע העסק הגדול."

במרכז השלטון המקומי התעריכו כי היקף הרכיב של רישיות מקומיות מסוגלות בכמה מיליארדי שקלים בשנה, אך אין בידיהן של המרכז לתת ערך נכסו המזרז לשלטון מקומי כי "הישגות ביז מרכזי השליטה לבין מרכזי הרישיות המקומיות מורכבות ומגבלות במגזרות הדינמי השונות כמו חוק חובת המכרזים והתקדונו לגבי המדינה, תכנות העלויות וצורך המגזרות המקומיות והן בתסקינות של כוח המשיפה - שיעוריהן על שיעור השונויות האחר."

"אנ סבורים שיש לפעול לחולת דיני המכרזים של המדינה על השלטון המקומי תוך בחירה היכולת לחולל את סוגיית הערות עסקים קטנים ובינוניים על רישיות מקומיות ולא בצבע תאגדות בעויה של "שלא על פלא".

מנהל הרביע הממשלתי שבמשרד האוצר: "דואר החיובי בתקופה מסכמת למשק שנכנסה לחוק ב-2013 שילוב עסקים קטנים במכרזים לפי הוראות, יעילות המכרזים במשקור, מחויבות לבחור טיפוס מכרזי מתאימת לבחור טיפוסים ובינוניים ולהסרת המכרזים שמונעים את השתתפותם במכרז. "עוד במסגרת ההוראות, מנהל הרכיב שבמזרח החשב הכללי פעיל

שוקיה על השלטון המקומי לרכוש בריקף כוח או אחר ממגזר עסקי כוח או אחר, לרעה, מהלך אפקטיבי יותר שנוגע לגבי שוק של עסקים קטנים ובינוניים למכרזים ציבוריים הוא הסרת מנאי סוגי גבוהים שהיה חסם הקומע על נגישותם אליהם". עם זאת, רוח של ארגון OECD על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל לשנת 2016 כולל המלצות לרחיבה הנגישות של מגזר זה לחלקי הרכיב של השלטון המקומי. לפי המלצה האחרונה, על המדינה לעודד את הרישיות הרישיות המקומיות להתגשת חרש הגזבר המגזר זה תוך פישוט תהליכים איתו של פקידים בנושא והקומע של שיטת רכש הישיות.

ליו משכנע המגזר הציבוריים מנור הכלכלי במכרזים הציבוריים מנור בחינה מקומית, שכולל גם את השליש המקומי, בימים הקרובים, אגוד לשכות המסחר שבראשותו, יהיו ואינן לייב, יגישו לשיש האוצר והכלכלה הרישיות שולעת ליו "אין דוא תאמצו תוצאה חלופית מושפעת של ממש בעסקים המסנים והבינוניים". התכנית של המגזר הציבוריים קידום של העסקים הקטנים כוללת קידום ולמגור באופן ברור את מעמדם של העסקים הקטנים והבינוניים במכרזים הרכיב הממשלתיים, זוקק כוח נגד את הליקם של עסקים אלה ברשי הממשלתי ל-20%, לפחות. החוק הזה ברור: השיטתות המכרזים של גופים ציבוריים שדוקפים אינו עולה על 5 מיליון שקל תחת קו לעסקים זעירים עד 10 מיליון שקל - המשתתפות תותר לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים בלבד ותעבר ל-10 מיליון שקל - השיטתות המכרזים תותר לכולם, גם הרישיות המכרזים תותר לכולם, גם לרובים ליו, "במקרה שבמכרז שוקף יותר מ-10 מיליון שקל יחבו הרישיות גודלה - אחר התאם שוקף יותר מ-10 מיליון שקל תותר הוא להציג 20% לפחות מהתוצאות לקבלת משנה במכרז קטנה או להציג, אלא אם שוכר המכרז, אופי הרישיות המוצג קובעים אותה ברוב המוחלט של התקדים.

החוק גודלות מוצגות נעדרות למיקוד תחת אחרות אחרות לזרות כאן בעיקר צריך ליק לזרות".

החסמים המרכזיים בפני השתתפות במכרזים

תנאי סף גבוהים: הדרישות לקוביות מתחזרים כספיים גבוהים, ניסיון, עבודה מול לקוחות ממשלתיים, איתנות פיננסית, פריסה ארוכה של שירותים ותקני איכות

נגישות למידע: היעדר מידע על קיומו של המכרז, חוסר ידע על דרכי ההשתתפות במכרזים, לא ניתנים מסבירים לסיבת כישלונם של עסק במכרז

אי-ידאות: אין בהירות לגבי היקף ההתחייבות ונכחות ההתחייבות המספיק מבטלי העסקים במטמדי האעות במכרז, כך שלא ברור אם ההליך כדאי

דרישה לערבויות: קביעת ערבויות גבוהות מדי שדרושים עורכי המכרזים מהתשתות ספקים בהם מתשתות ספקים בהם

עלויות גבוהות: מחירים גבוהים תמורת מסמכי המכרזים המפורסמים, למידת המכרז האעות מרזיעים עסקים קטנים ובינוניים

ניסים "לא ממהומרים" צ'רנסקי, איל יפעת

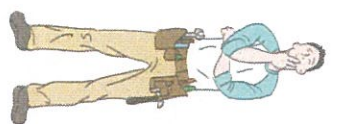
באחרונה פנה נאור ניסים לחברת מירד דבג וכתב לה: "אין כל קשר בין גודלה של החברה ל יכולתה לבצע את העבודה. לא ברור לי מה עומד בבסיס ההתנהלות של לפי זה הדבר מעורר תודיות רבות"

משך מעמד 15 <

אומר קייתר: "אני לא מודאג מהתנור הזה בהחשב בניכרה שפחות מכילי העסקים הקטנים מנטיקים את עצמם הם למעשה עצמאיים. אלה לא נתנים הורגים בהם ללקוחות אחרים בעולם ולרעהי ייזה ככוח יומי לבחור את מידת מעורבותם של עסקים אלה במכרזים המדינה על פי היקף הרישיות מהם לוא על פי אזור השיטתות שלהם באותם מכרזים."

דושה תקינה

נוסח על בעיית הנגישות של עסקים קטנים ובינוניים למכרזים ממשלתיים, יינו קושי גם בנישה למכרזים שפונצים השלטון המקומי. חובת המכרזים אינה חלה על הרישיות המקומיות. ניסיונות מן העבר לחולל חיבה זו על השלטון המקומי לא צלחו. ברשיות המקומיות הישיות כי חובה כזו מסובל את עבודתו, ומשרד הפנים עצמו דורש לכלול את השלטון המקומי מהשלטון המרכזי באמצעות פקודת העריות שפעל פיה הוא פועל. "שיראל אינה הריגה מהבוהיה הוות", אומר קייתר, "לא מצאתי שיש חיד כאת במקומות אחרים, של חובה

14.75x9.65	1	6	עמוד	1	ממון	-	מחיר	1	מחיר	22/08/2017	59902123-1
המחיר לשכבת מחסן אוריאל לין - נשיא אירגוד לשכות המחט - 35010											

איגוד לשכות המסחר יוצא נגד הגברת היבוא האישית: "חיי שקדונה בארץ נקנס"

מאת גד ליאור

לא ייתכן שהצרכן הישראלי יצטרך להיענש בגין הבהירה שלו לרכוש מוצר כשטחי מדינת ישראל, עונש כפער של 17% מע"מ בגין כל רכישה ומסי כבוא נוספים.

על פי לין, הקמעונאות המקומית נאנקת כבר עתה תחת עול מסים ותשלומים על מים, השמל, ארנונה, ועוד. "לא מתקבל על הדעת שתהיה הטיה פסולה לטובת רכישה באמצעות אתרים מחו"ל שאינם מעסיקים עובדים ישראליים ואינם משלמים מסים לקופת המדינה. אנו במסלול הבטוח להדס המגזר הקמעונאי בישראל, שמשי מעות פיסורי עשרות ואולי מאות אלפי עובדים".

של עד 75 דולר לא משלמים מסים, ועד 500 דולר גם אין תשלום מס. עו"ד אוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר: "יש להפחית את נטל המס הכבד המוטל על יבוא מוצרים בצורה שווה, הן בכבוא אינטרנטי והן בכבירות מקומיות בישראל.

עד אלק דולר בלי מע"מ - בקרוב?

שוויץ מוחלט במיטת בין מכירות באתרי הסחר הבינלאומיים למכירות הקמעונאיות בישראל. כך הציע אתמול איגוד לשכות המסחר בעקבות הודעת שרי האוצר והכלכלה כי כפונתם לקבוע כלל אחיד להגברת היבוא האישית על פי הודעת שרי האוצר והכלכלה, "כמות סבירה" ליבוא אישי תוגדר כעד 5 יחידות מוצר, או עד 1,000 דולר, לפי הגבוה מביניהם. כבר כיום יש אפליית מיטרי בין מי שרוכש מוצרים באתרי הסחר העולמיים לבין מי שרוכש אותם בישראל - למשל, ברכישה באתרי הסחר

27.27x35.55	1/3	14	עמוד	גלובס - כותרת	23/08/2017	59914151-6
יגוד לשכות המסחר/אוריאל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010						

אחד נגד 200 רגולטורים

בעלי עסקים קטנים ובינוניים מספרים איך חוקי עבודה נוקשים ודרושות סותרות מקשים עליהם לשרוד / יובל אזולאי, עמ' 14

פרויקט מיוחד

כתבה שלישית בסדרה

מחד מחנך האשראי האם טענות בעלי העסקים הקטנים והבינוניים על הפליה בהלוואות עומדות במבחן המציאות

פרויקט גלובס

עסקים קטנים צרות גדולות

"המדינה מפריעה לנו לעבוד"

כשמשרד הבריאות התיר לרופאי משפחה לרשום ארבעה ימי מחלה בלי בדיקה, קבוצת הוואטסאפ של כמה מראשי הארגונים העסקיים סערה • לטענתם, זו עוד רגולציה שמצטרפת לחוקי עבודה שיצאו משליטה, לביורוקרטיה בלתי נגמרת ולדרושות סותרות שמגיעות מיותר מדי רגולטורים • כתבה שלישית בסדרה: איך מתגברים על מפלצת הרגולציה / יובל אזולאי

כמה שיותר, כדי שיוכלו להתפרנס טוב יותר. למה למי שעובד כאן מותר לעבוד 8 שעות ולאחר מכן לעבוד בעבודה שנייה, בתור מאבטח של דיסקוטק או בשטיפת מכונות ואסור לי להעסיק אותו כאן 12 שעות? תורה אמיר. בינתיים הוא מרגיש שהוא ועמיתיו נמצאים על הכוונת של מנגנוני האכיפה. באחרונה פקחי משרד העבודה והרווחה החלו לטרוק את אזורי התעשייה, לברוק ניירת ולחקור חשדות להעסקת עובדים מעבר למכסה שמתיר החוק. לאזונים של שכיר, יציאה נגר חוקים שנועדו להגן עליהם עשויה להישמע מנותקת ממציאות העבודה, אבל לטענת מנכ"לית התאחדות בתי המלאכה והתעשייה, ליאת גור, "חוקי העבודה ספספו את המטרה שלה נועדו, הן מבחינת המעסיקים והן מבחינת העובדים". לדרבריה, "נגבל הרגולציה והחקיקה הנרחבת בתחומים אלה, המשק איבד את יכולות הגמישות שלו ככל הקשור

שעות בלבד במשמרת הגיבו רבים מהם בהתפרויות, כי על משמרות "קצרות" כאלה הם גם מתוגמלים בשכר נמוך. "לפעמים הם ממש רבים ביניהם על עבודה במשמרות ארוכות. ההבדל הוא בין משכורת של 6,000 שקל בחודש לבין משכורת של 10,000 שקל בחודש. העובדים שלי רוצים לעבוד

בענף, פנו בשבועות האחרונים לעבודה והרווחה, חיים כץ, בבקשה שיוחרגו מחוק שעות העבודה והמנוחה מחשש לגל של קנסות, בגין העסקת עובדים יותר משמונה שעות במשמרת אחת. בפנייה, התחומה בירי נשיא התאחדות בתי המלאכה והתעשייה יוסי אלקובי, נטען שבמקרים שבהם עובדים בענף זה נדרשו לעבוד 8

כנראה שלא בורכנו בחוכמה יתרה. אם הייתי חכם, כבר מוזן הייתה לי מעצמה, כמו שהקים מייסד ישקר, סטף ורטהימר. גם סטף התחיל כעסק קטן ועכשיו החברה שלו, שכבר נמכרה למיליארדר וורן באפט, מוכרת לנו את המכונות שמשמשות אותנו כאן במפעל". בגילוי המתקדם, אמיר מרשה לעצמו לדבר בחופשיות, עד כמה שמתירים לו הזמזומים והצדורים שעולים כל העת מהמחשבות וממכונות הכרסום שממלאות את חללי העבודה בסמך למשרדו. "זאת מחרטה שעולה מיליון שקל וחצי יש לי שבע כאלה", הוא מצביע על מכונה חדשה, גדולת ממדים. "לחואי שהיו לי יותר מכונות ועובדים, הייתי קולט עוד הזמנות, אבל אף אחד מהמדינה לא עוזר לי עם זה. גם לא ביקשתי עזרה. נחא המדינה רק מפריעה".

אחד השבועות האחרונים הייתה פעילות ערה בקבוצת הוואטסאפ שפתחו חלק מראשי הארגונים והאיגודים המקצועיים במשק, בעקבות הנחיה חדשה של משרד הבריאות, המתירה לרופאי משפחה לספק עד ארבעה ימי מחלה לעובד בלי שהיציב כלל במרפאה. "זאת עוד דרך ליצירת סביבה עסקית מאוד לא תומכת במעסיקים. ממילא יש עלינו הכבדות מכל הכיוונים. עכשיו עובר שלא מגיע למקום העבודה ומביא אישור מחלה גם לא צריך ללכת למרפאה בשביל זה. כולנו משתוללים מזה. איזה מסר מעבירה בכך המדינה למגזר העסקי? שואל רועי כהן, נשיא אלף עסקים ועצמאיים במשק הישראלי. ההנחיה החדשה שהסעירה את קבוצת הוואטסאפ היא רק אחת משלל רגולציות שעסקים קטנים ובינוניים מתקשים לעמוד בהן. הממשלה מצדה מבטיחה חקיקה פרו-עסקים קטנים (ראו מסגרת), אבל בפועל, אומרים בעלי העסקים, המדינה רק מפריעה לנו לעבוד.

איזו רגולציה הכי מכבידה

סקר של התאחדות בתי המלאכה; הדירוג בסולם של: 1 = רגולציה מקלה ביותר 5 = רגולציה מכבידה ביותר

מקור: התאחדות התעשייה והמלאכה

1. חוקי עבודה: "הם ספספו את מטרותם"

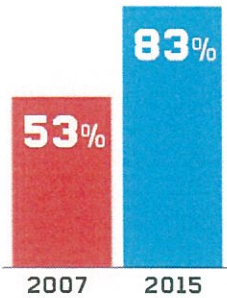
נגיל 77, זאת אחת התובנות של אברהם אמיר, המייסד והבעלים של בית המלאכה "שיכובים": "אנחנו חבורה של טמבלים. אם אנחנו נמצאים עשרות שנים במקצוע, עדיין מוגדרים 'עסק קטן' ולא גדלנו

אחת הבעיות הבעורות של התעשייה הישראלית היא מחסור כרוני בכוח אדם מקצועי, בגלל היעדר מסגרות מתאימות להכשרות מקצועיות כמו חרטות וכרסום, קריסת החינוך המקצועי ופרישתם לגמלאות של עובדים מיומנים שעלו לישראל בשנות ה-90 מרוסיה. "המפעל שלי עובד 24 שעות ביממה, יש עליי לחץ מצד הלקוחות לעמוד בהזמנות, כי מה שמתעכב אצלי - מתעכב גם אצלם. כל התעשיות הביטחוניות הגדולות עובדות איתי: תעש, רפאל, התעשייה האווירית ואלבית מערכות. אין מספיק יצרנים, העבודה רבה ואני גם צריך להחזיר את ההשקעה על המכונות שקניתי", אומר אמיר, שבמפעל שלו, המוגדר עסק בינוני, מועסקים 40 איש. אורך משמרת אחת הוא כ-12 שעות, ולא בכרי: עיבוד שכבי נחשב אחד העיסוקים הנדרשים בתעשייה. אלא שלמרות הביקוש הארזי, הענף כולו מתמודד כבר שנים עם חסר קבוע של עובדים בעלי מיומנויות. אמיר, כמו גם בעלי עסקים אחרים

26.31x31.26	2/3	15	עמוד	כותרת	23/08/2017	59914158-2
יגוד לשכות המסחר אוריאלי לין - נשיא איגוד לשכות המסחר - 35010						

הוציאו מהם את התרופות והשליכו את האריות לפח הזבל".
 ובאופן, החוק לסימון מוצרים שמקורם מערכת הבריאות, באופן שעשוי להעמיד יבואנים רבים במשק לפני מציאות חדשה. "משרד הבריאות רוצה להראות לנו שהוא מגן על בריאות הציבור והכי פשוט זה להקים רעש תקשורת ולדרוש שמיצרי מזון עתירי שומן, נתרן וסוכר יסגנונו במדבקה אדומה. 54% מהיבוא לישראל נעשה ממדינות האיחוד האירופי, וכאן קובעים סטנדרטים שונים מאלה של מדינות האיחוד. המדינה היחידה בעולם שבה מסננים מוצרים בשיטה הזאת היא צ'ילה.
 "מעבר לעלויות ולהכבדות של חוק כזה, אנחנו מנטרלים את כוח השיפוט

שיעור המעסיקים שרואים "חשיבות רבה" בהקלת הרגולציה

מקור: התאחדות התעשייה והמלאכה

במשק, הסמים מנהליים וחוקיים ליוזמות והסמים למסחר ולהשקעה בינלאומיים.
 בין ההמלצות שעולות מהדוח: פישוט של מערכת רישוי העסקים באמצעות ניטור יעיל של קשיים שאיתם מתמודדים עסקים בנואם להשיג היתרים ורישיונות: דיגיטציה של מערכות הרישוי וההיתרים העסקיים ויצירת פורטל מקוון לאומי שיספק מידע מקיף על דרישות הרישוי וההיתרים. המלצה אחרת קוראת לחוק את הערכת ההשפעה הרגולטורית של חקיקה חדשה על מגוור העסקים הקטנים והבינוניים, והחלפת ההתייעצויות הבלתי פורמליות בין הארגונים היציגים לממשל במתודולוגיות מובנות.
 אלא שבארגונים הכלכליים חוששים שחרף דוחות כאלה ואחרים, שחוברו גם לפניו בירי גופים שונים, "מפלצת הרגולציה" רק גדלה וצוברת ממדי ענק.

"חוקי הצרכנות, למשל", אומר לין, "ככל הקטור אליהם ישראל הלכה הכי רחוק מכל מדינה אחרת בעולם, כאילו הצרכן נטול שיקול דעת, כאילו כל צרכן בישראל הוא תינוק: בא אדם לחנות, ראה מוצר שמצא חן בעיניו, בדק אותו ואת מהדור ההחליט שהוא מוכן לשלם עליו ולקחת אותו. לאותו מוצר אין שום פגם, הוא נמוך לצרכן בלי שום תועיה או חזאה, אבל על פי החוק הצרכן יכול להחזיר אותו לחנות בתוך 14 יום ממועד רכישתו ולקבל על כך את מלוא כספו.

ליאת גור, מנכ"לית והתאחדות בתי המלאכה והתעשייה: "אני לא יכולה להתיר לעובד שלי לעבוד יותר מ-8 שעות וחצי ביום, גם אם הוא מאוד רוצה. העולם נהיה גלובלי, סביבת העבודה השתנתה, אבל החוק קשיח ומתקשח והוא בעוכריהם של המעסיקים ושל העובדים גם יחד"

"בשום מדינה בעולם אין חוק כזה, שמחייב את המוכר לקבל חזרה את מה שמכר ולהחזיר לקונה את הכסף. בישראל זה עבר. התוצאה היא היכוכים בלתי פוסקים בין בעלי עסקים לצרכנים סביב לשאלות הקשורות למצב המוצר במעמד החזרתו: האם נעשה בו שימוש? האם האריזה נפתחה? האם המוצר נפגם?".
 מהחוק הזה, לין מדרגה אל חוק האריות, שלפיו כל יצרן או יבואן של מוצר חייב למחזר את האריות ששייק. "אדם מייבא לארץ תרופות אבל מכהינת החוק הישראלי הוא ויהם את הסביבה, כי הביא את התרופות לארץ באמצעות אריות קרטון. בראיית המחוקק, היבואן ויהם את הסביבה כי באותו בית חולים, שאליה הגיעו הקרטונים פתחו אותם,

אחרים שנוגעים לעסקים נותרו מסורבלים למרות רפורמות שביצעו לאחורונה".
 דוגמה למורכבות ומסורבלות זו, כך לפי הדוח, היא מערכת הרישוי וההיתרים העסקיים שמנוהלת בידי הרשויות המקומיות.
 עוד נכתב בדוח כי "הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים ממלאת תפקיד חשוב בפישוט הרגולציה באמצעות ייעוץ לממשלה לגבי השפעתה של חקיקה חדשה על עסקים קטנים ובינוניים ועל עסקים חדשים. פעולה זו נעשית עד היום במסגרת התייעצויות בלתי פורמליות עם הגופים המייצגים את המגזר העסקי ועם לשכות המסחר ושימוש במתודולוגיות מובנות יותר להערכת עלות הרגולציה עשוי לאפשר הערכה טובה יותר של השפעת החקיקה".

לפי הדוח, הרגולציה על שוק המוצרים "מגבילה מאוד בישראל בהשוואה לרוב המדינות האחרות בשכבות OECD, שליטת המדינה בכלכלה גבוהה יחסית - ועסקים גדולים מקבלים הודמנויות למימוש וניצול כוח השוק שלהם בעוד שמצב זה יוצר חסם בפני כניסה וצמיחה של עסקים קטנים ובינוניים".
 באותו דוח ישראל דורגה במקום השני, אחרי טורקיה, בכל הקשור לעורף רגולציה בשוק המוצרים. במקום השלישי נמצאת מקסיקו. התגונים שעל בסיסם ישראל דורגה במקום זה מתייחסים לשנים 2008 ו-2013 ומתייחסים לשליטת המדינה

רועי כהן, נשיא להב: "נוסף על הצרה הזאת, שרגולטורים קובעים דרישות סותרות, הם גם לא מדברים זה עם זה. לדוגמה הדיון במימון המונים לעסקים קטנים ובינוניים התאפיין בחוסר תקשורת בין רשות שוק ההון לרשות ני"ע, ששתיהן רצו לפקח על מימון המונים למגזר"

הצעתי בעבר לבטל לפחות 40% מהרגולציות. יש לצמצם אותן עד כמה שניתן ולקיים איתן רק במה שבאמת נחוץ, כמו שמירה על בריאות הציבור ובטיחותו ולשמירה על כספו של החוסך. מעבר לכך, שהצרכן פשוט ייקח אחריות על עצמו", אומר לין.

2. חוקי הצרכנות: "כל צרכן הוא כמו תינוק"

דוח של ארגון OECD שפורסם באחרונה על המדיניות הנהוגה בישראל ביחס לעסקים קטנים ובינוניים העיר שהסביבה הרגולטורית בארץ מגבילה הקמה ופיתוח של עסקים קטנים ובינוניים. מחברי הדוח כתבו שהתהליך הדרוש להקמת עסק בישראל הוא אמנם פשוט, אך "היבטים רגולטוריים

להעסקת עובדים. אני לא יכולה להתיר לעובד שלי לעבוד יותר מ-8 שעות וחצי ביום, גם אם הוא מאוד רוצה, כי זאת עבירה על חוק שעות העבודה והמנוחה. העולם נהיה גלובלי, סביבת העבודה השתנתה, אבל החוק קשיח ומתקשח והוא בעוכריהם של המעסיקים ושל העובדים גם יחד.
 "הרגולציה הופכת למפלצת כשהיא מתקיימת בצורה רוחבית, לא דיפרנציאלית ובלתי פרופורציונלית. כשהיא מאפשרת שימוש לרעה בכוח - צריך לעצור, להגביל ולבחון אותה, מה גם שאייפסר לדרוש מבעל עסק של עשרה או עשרים עובדים את מה שדורשים מחברה שמעסיקה מאות עובדים ויש בה מסגבלים, יועצים משפטיים ומערכות משומנות שיתנהלו מול הרגולטורים", אומרת גור.
 תוצאות של סקר שעשתה ב-2015 התאחדות בתי המלאכה בקרב כ-100 מעסיקים בענפי המשק השונים ממחישות את חלקה של הרגולציה בכאב הראש היומיומי שלהם: באותה שנה 83% מהמעסיקים סברו כי מהלכים להפחתת הנטל הרגולטורי הם בעלי "חשיבות רבה", לעומת 53% שסברו כך בשנת 2007.

או מה קרה בין 2007 ל-2015? נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, שנאבק כבר שנים ארוכות להפחתת הנטל הרגולטורי במשק, מספק הסבר: "כל רגולטור שבא מגיע לתקופה של 4 שנים וכל רגולטור כזה רוצה להותיר חותם אישי. איך מותירים חותם כזה? ביצירת רגולציה חדשה.

25.81x32.46	1	6	עמוד	הארץ - the marker	27/08/2017	59969261-7
יגוד לשכות המסחר/ישראל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010						

המאבק על הפטור ממס לקניות באינטרנט: הקמעונאים מאיימים בפיטורי עובדים

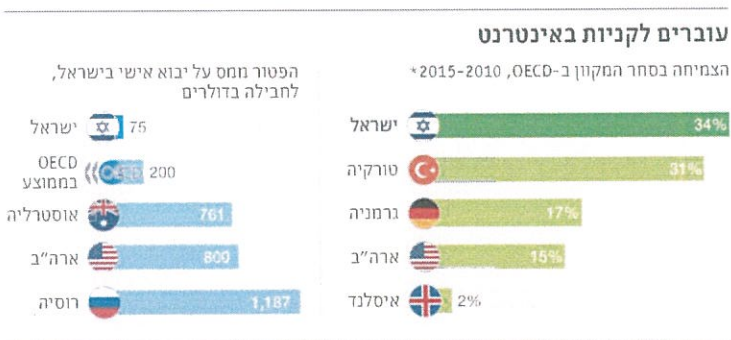
ישראל היא המובילה ב-OECD בקניות באינטרנט ביחס לגודל האוכלוסייה, אף שתקרת הפטור ממס ליבוא אישי היא רק 75 דולר • צוות בין-משרדי דן עתה בהקלות שיגביהו את התקרה – אך מהלך זה עלול לפגוע בעסקים • מנהל איביי בישראל: "פטור של 200 דולר יאפשר היסכון משמעותי"

גורים – ולא רק לניו זילנד להזמין מהאינטרנט. מי כמוהם יודע שמי שמזמין מהאינטרנט בחיקוי גדול זה אנשים עשירים".
 לדבריו, אם המס המע"מ לא יורד גם לקמעונאים, הענף ייקלע למצוקה. "כבר כיום יבוא אופנה מהאינטרנט מגיע למיליארד דולר רות הכלולת של הענף – וקצב הגידול מדהים. הפחד הוא מומכת פיטורים בענף המסחר והרשתות, שבו מועסקים יותר ממיליון איש. אם כחלון לא יוריד את המע"מ והמס גם לנו ולא יאפשר תחרות טוויטר – שמו לא יהיה חתום רק על תודעת מחירי הכלולה בני שראל, אלא גם על פיטורים של מאות אלפי אנשים במרכז ובי פריפריה כי אלפי הנרות יסגרו, אם רוצים להוריד את יוקר המזון. צריך להוריד את המס לאפס".

אוריאל לין, נשיא איגוד לשיבות המסחר, מוסיף: "היגוד הקמעונאים בישראל – לא רק הרשתות הגדולות, אלא גם החנויות המבודדות והקטנות – עובד כיום שינוי משימעות. חלק גדול מהרכיבות הקמי עונות נעשה לא בחנויות אלא דרך האינטרנט. החנויות מתמודדות עם עלויות כגון שכירת שטח, תשלומי השמל וארנונה, ובנוסף הן צריכות לשלם את מסי היבוא ולהוריד מחירים כדי להתחרות באינטרנט. זה מעמיד את המגזר הקמעונאי בני תחרות לא הוגנת ולא שוויונית כלפי מי שהקים עסקים במדינה וצפויים עשרות אלפי עובדים, לכן אנחנו מציעים בשלב ראשון ביטול מוחלט של המס".

ברשות המסים, מנגד, לא מעור יגינים להחזיק את הפטור ממס, מקור במשרד האוצר אשר כי "העי לאת התקרה הפגע בסוחרים, ויש לזה השלכות על התחרות ההוגנת, אם הפטור יעלה תהיה גם פגיעה בהכנסות ממסים, אבל זה לא מה שימוטט את קופת המדינה. העניין המרכזי הוא הפגיעה בעסקים שגיי שלמים מסים, ומתחרים ביבוא גובר שבו לא משלמים מסים, זה גם כולל גורים בפגיעה בצבית שלהם בתשלומי המס. הדאגה שלנו היא לנטל שוויוני בתשלום המס".

בתוך נמצא משרד הכלכלה המדיניות המוצהרת של הש, אלי כהן, היא לטובת הצרכנים והורדת יוקר המחיה, אך מכיוון שהמטרה ממוגנת גם על העסקים הקטנים ולא מעוניין לפגוע בהם, הוא לא הצהיר בעניין זה על עמדה רשמית.

עובד במחסן החבילות של אמזון בניו ג'רזי © AP/Wide World

המוצר השני של המתרס נצבים הקמעונאים ובעלי הקניונים. תמיד בן שחר, בעלים ושותף בחברת הייעוץ הכלכלי צ'מנסקי בן שחר, מסביר: "יש אינטרנט גדול של הרבה מוצרים, ללא מס לא תתבצע. בקבוצה הו נכללים יבואנים ויצרנים; הרשתות בתחומים שהקניות ברשת מתחזקות בהן, כמו אופנה, טכנולוגיה וקוסטי מטיקה; וקבוצות הקניונים ושטחי המסחר, שאינן רוצות לראות ירידה בפרידות של הריירים שלהן".

"תורידו מס לכולם, לא רק לקניות באינטרנט"
 הקמעונאים טוענים כי הם נני צאים במצב לא שוויוני, שבו הם צריכים לשלם מס על יבוא סחור – כולל מע"מ ומס קנייה בעוד על יבוא אישי לא מוטלות העלויות האלה. לדבריו בעל רשת אופנה גדור לה, "יש אי צדק ואי שוויון, אם שר הכלכלה ושר האוצר באמת רוצים להוריד את יוקר המחיה ולהיטיב עם תושבי ישראל, הם צריכים להוריד את המס והמע"מ בכל המל

העסקות של איביי בישראל: "לפי מחקר שלנו, ישראלים מוציאים כיום סביב 60 דולר בממוצע בקי ניות באינטרנט בגלל תקרת הפטור הנמוכה. זה אומר שלמרות הפער מישראל בישראל בין ישראל לחו"ל, הישראלים קונים מוצרים זולים יחסית. 200 דולר זה סביב משמעותי – כזה שכבר לא יימדר בעשרות שקלים, אלא במאות שקי לים למצד".

כבוד ברואר ישראל טוען כי העלאת תקרת הפטור ב-2012 מ-50 דולר ל-75 דולר, הקפיצה את הקי ניות של הישראלים באינטרנט: 25% הורדה הללו הכפילו את הקניות – מ-2.2 מיליארד שקל ב-2012 ל-3.8 מיליארד שקל ב-2013. ב-2016 אנחנו כבר נמצאים סביב יותר מ-10 מיליארד שקל, וזה על פי הערכות שמיניות. בכל מדינה שבה פחתו הסמכים היקף הקניות טיפס. "עשינו סקר לא מומן ושאלנו מה יקרה אם הפטור יעלה ל-200 דולר. 60% מהמשתתפים אמרו שי גרלו את היקף הרכישות שלהם".

של כ-20% בשנה בהוצאות הישרא לים על קניות באינטרנט, והיא נמי שכת גם השנה. על פי נתוני חברת התשלומים באינטרנט פיפאל, ב-2016 הוציאו הישראלים 11.8 מיליארד שקל על קניות ברשת, והשנה הם צפויים להוציא כ-14 מיליארד שקל – עלייה של 18%. הרווחת סביב תקרת הפטור כבר טוענות. טען אחד מייצגים התור מכים בהעלאתה, שעמם נמנים ארי גוני הצרכנים, וראר ישראל וחברות קמעונות בחו"ל הנותחות במכירה דרך הרשת. אלה טוענים כי העלאת הפטור תיטיב עם הצרכנים ותפחית את יוקר המחיה בישראל.

מועצה השני נציגים רשות המי סים, איגוד לשכות המסחר, הקמעור נאים ובעלי הקניונים, אלה טוענים כי הזמנת מוצרים באינטרנט גרמה לפגיעה במכירותיהם וכי קיים אי שוויון בנטל המסים. הם מאיימים שהעלאה של הפטור תוביל לפגיעה בעסקים – עד כדי סגירת חנויות ופיטורים של עשרות אלפי עובדים. את הצד של הצרכנים מסביר אלעד גולדברג, מנהל הפעילות

הדר קנה

הקניות באינטרנט נהפכו בישראל לספורט לאומי – לא מפני שהישראלים הם אלופים באימוץ הסחר המקוון, וגם לא בזכות יעילותה של מערכת הדואר המקומית. יש להך סיבה עיקרית אחרת: יוקר המחיה. רמת המחירים בישראל גבוהה לעומת הממוצע במדינות המפוי תחות, והישראלים, שנאסו לשלם יותר על מוצרים, התחילו להעביר חלק מהקניות שלהם לאינטרנט. ב-2016 הוכתרה ישראל כמוביי ל-OECD בהזמנת חבילות ביחס לגודל האוכלוסייה, ומגמה העלייה נמשכת גם ב-2017.

באינטרנט ניתן למצוא מגוון רחב של מוצרים במחירים נמוכים בעשרות אחוזים מבחנות הקני עונות בישראל – בין היתר ביגוד, הנעלה, ויטמינים, מכשירי סולרה, ג'אדג'טים וקוסטיקה. עם זאת, קיימים עדיין הסמים משמעותיים המיוצרים מהצרכנים לעבור לקניות בעיקר או רק באינטרנט. בין היתר זמן המתנה ממושך לקבלת המשלוח, חסם משמעותי נוסף הוא תקרה נמוכה יחסית של פטור ממס לחבי לה – 75 דולר בלבד (270 שקל) – לעומת ממוצע גבוה יותר במדינות המערב. על פי נתוני דואר ישראל, תקרה היא 200 דולר (720 שקל), OECD בארה"ב 800 דולר, באוסטרליה 761 דולר וברוסיה 1,000 דולר (1,187 שקל). הפטור ממס כולל מס, מע"מ ומס קנייה, שהעלות היא 75-499 דולר

יש פטור ממס, אך המשלוח וכולל עלות השילוח יחויב במע"מ ובמס קנייה. מעל 500 דולר נדרשים הקר גם לשלם מע"מ, מס קנייה ומס.

קניות ישראלים ברשת גדלו ב-20% בשנה

בימים אלה פועל צוות בין-משרדי דרי שאמור לגבש המלצות להסרת הסמים בתחום היבוא האישי. בראשו עומדת סגנית הממונה על התקציב, בים, שירה גרינברג, והברים בו נציגי גים מרשות המסים, רשות ההגבלים העסקיים, משרד הכלכלה, התחבורה, התקשורת, הבריאות, האנרגיה ומשרד ראש הממשלה.

הצוות מבקש ליצור הגדרות ברורות יותר ליבוא אישי, שכן רק מה שהוגדר יבוא אישי זכאי לפטור ממס וממע"מ. בין השאר, נדרשת הגירה לכמות מכירה במשלוח של יבוא אישי שילוב מסלולים ירוקים, כך שהמוצר שמגיע לא יצטרך לקי בל את אישור המכס; הפחת רגולציה ביבוא מוצרים כמו מוצרי תקשורת וחלפים לרכב.

נושא חשוב נוסף שהועדה אמנם דנה בו אך לא קיבלה מנדט להחליט לגביו, הוא הגדלת הפטור ממס ביבוא אישי. שר האוצר, מישה כחלון, יכול לקבל החלטה להגדיל את הפטור ממס, כפי שקרה ב-2012, כששר האוצר, או, יובל שטייניץ, חתם על צוים שהעלו את תקרת הפטור מ-50 דולר ל-75 דולר.

העלאת הפטור ממס היא נושא רגיש, בשל משמעות הרחב שיש לו על הכלכלה הישראלית וסכור מי הכסף האדירים הטמונים בו. בחמש השנים האחרונות חלה צמיחה אילו מסים משלמים על חבילות מחו"ל?

הדרת נשים במכון התקנים? "אין ייצוג הולם בדירקטוריון"

איגוד לשכות המסחר שולל את התוקף של החלטות דירקטוריון מכון התקנים והוועדות מטעמו כיוון שאינם עומדות בחוק שוויון זכויות לנשים ■ המכון: "היו"ר פנה לגופים הממנים שחלקם סירבו לבקשתו"

18:04 27.08.2017 מאת: אורה קורן

בדירקטוריון מכון התקנים ובוועדות הנגזרות ממנו, כדוגמת הוועדה לבחירת מנכ"ל המכון, אין ייצוג הולם לנשים על פי החוק, כך אמרו היום (א') מקורות במכון. במכון טוענים כי תיקון הרכב הדירקטוריון מוטל על היו"ר, אורי דורי, שנבחר לתפקידו במאי 2016. היום אמר נשיא איגוד לשכות המסחר, אוריאל לין, כי "התנהלותו של דורי שערורייתית וחצופה ואפעל לכפות עליו מינוי נשים בדירקטוריון".

בינואר 2017 נכנס לתוקף החוק התקנים, המסדיר בין השאר שינויים במבנה מוסדות מכון התקנים. במסגרת התיקון הוגדרו שלושה גופים שיש להם שני נציגים בועד הפועל של המכון – התאחדות התעשיינים, איגוד לשכות המסחר ולשכת המהנדסים והאדריכלים, שזכאים למנות שני נציגים לוועד הפועל של המכון.

על בסיס חוק שוויון זכויות האישה פנה יו"ר המכון לגופים אלה בבקשה שימנו אישה אחת לפחות מטעם דירקטוריון. רק איגוד לשכות המסחר נענה לפנייה. עד היום לא מינו התאחדות התעשיינים ולשכת המהנדסים אישה.

על רקע זה פנו ראשי איגוד לשכות המסחר כמה פעמים בחודשים האחרונים לדורי, וציינו כי "קיים חשש סביר, כי הרכב הוועד הפועל המדיר נשים, החלטותיו בטלות מעיקרן. נבקשך לא לשוב לכנסו עד לאכיפת הוראות החוק בדבר ייצוג נשים".

ממכון התקנים נמסר בתגובה כי "יו"ר מכון התקנים אורי דורי פנה מיוזמתו ולפנים משורת הדין לגופים הממנים חברים לדירקטוריון המכון וביקש מהם לפעול לפי כללי הייצוג ההולם ולמנות דירקטור ודירקטורית. איגוד לשכות המסחר והממשלה היו הגופים היחידים שנענו לקריאה זו ואנו מברכים על כך. יו"ר מכון התקנים ממשיך לפעול על מנת לקדם ייצוג הולם לנשים ולמגזרים נוספים בדירקטוריון ובכל התפקידים האחרים במכון".

8.35x31.29	1	עמוד 21	הארץ - the marker	30/08/2017	60011992-8
איגוד לשכות המסחרלשכת המסחר - 35010					

מסחר אלקטרוני דן כרמלי

המדינה פוגעת

בקמעונאים ובצרכנים

הבילוי המועדף על הישראלים הוא קניות. מדוע אנחנו נהנים מקניות? מהפן הכלכלי, כלכלת ישראל יציבה והזקה. כיום המי טבע הישראלי שווה יותר – וכולנו יכולים לקנות יותר ולקבל יותר עבור אותו הכסף המצוי בכיסנו. בנוסף, המעק הישראלי חשוף יותר למוצרי צריכה מיובאים. כחלק מהמאבק ביוקר המי היה, הממשלה מובילה מדיניות נכונה וראויה של חברת הסמי יבוא – ומגוון מוצרי הצריכה הנמכרים בחנויות הקמעוניות בישראל גדול ומתרחב מיום ליום, והתחרות הגוברת מובילה לירידת מחירים.

מהפן הצרכני, חוויית הקנייה שחווה הצרכן הישראלי דומה ברמתה ובאיכותה לחוויה בחנויות ובמרכזי הקניות בערים הגדולות והגדוד לוח בעולם: החנויות המעוצבות, תנאי הקנייה, הסביבה והשירותים הנלווים, היכולות לבחון את המוצר באופן בלתי-אמצעי ולהתייעץ לגביו עם מוכר – כל אלה הופכים את חוויית הקנייה לבלווי. בנוסף, הצרכן הישראלי זוכה ביתרונות רגולטוריים ברכישה אצל קמעונאים מקומיים, כמו אחריות של ספק ידוע ומוכר, זכויות צרכניות הנובעות מחקיקה, קבלה מיידית של המוצר, אפשרות בחינה של המוצר והתאמתו לצרכיו, שירות לאחרי הקנייה, מדיניות נוחה להחזרת מוצרים, רכישת מוצרים בטוחים, בריאים וידידותיים לסביבה.

למרות זאת, וכחלק ממדיניות ממשלתית, פועלים במשרד האוצר לעידוד הצרכנים הישראלים לערוך קניות באתרי מכירות מחו"ל, ביי בוא אישי. העידוד נעשה על ידי מתן פטורים ממע"מ עד לסכום של 75 דולר ופטור ממסי יבוא עד לקנייה בסך 500 דולר. בימים אלה שוקלים קובעי המדיניות במשרד האוצר

כחלק ממדיניות ממשלתית, במשרד האוצר פועלים לעידוד הישראלים לערוך קניות באתרי מכירות מחו"ל, ביבוא אישי

אף להעלות את סכום הפטור הקמעונאים המקומיים היו שמחים להגדיל את היקף מכירותיהם, ולאפשר לצרכן הישראלי ליהנות גם מחוויית הקנייה בחנויות וגם ממחיר פטור ממס, ולמכור במחיר נמוך יותר לצרכן – אך הוטל עליהם להוות צינור לתשלום מס המי

שולם על ידי הצרכן הישראלי, באמצעות מסי יבוא ומע"מ. איננו מתנגדים להעלאת סכום הפטור ברכישות באתרי סחר מחו"ל, אלא שאנחנו עומדים על זכותו של הצרכן לבחור בחוויית הרכישה בישראל, על כל יתרונותיה, על בסיס מס שווה. לפיכך, יש לפי טור את הקמעונאים המקומיים, ודרך את הצרכן, מתשלום מע"מ ומסי יבוא על מוצרי צריכה, כפי שנעשה לגבי רכישות באתרי סחר מחו"ל. ניתן לקבוע באופן חריגות כי היתרון היחיד הקיים לצרכן ברכישה מקוונת מאתרי סחר מחו"ל, לעומת רכישה אצל הקמעונאים המקומיים, הוא המחיר. זה למעשה התמריץ היחיד.

הצרכנים המבצעים רכישות באתרים מקוונים מחו"ל עושים זאת בשל התפשה שווה הדרך הטובה ביותר להתמודד עם יוקר המחיה, וכך הם נהנים מחיסכון כספי משמעותי. רכישת המוצרים בארץ נהיית יקרה יותר, גם מחמת חיובי המע"מ המוטל על כל פריט צרכני הנקנה בארץ, לעומת הפטור שניתן בסכום של עד 75 דולר ליבוא אישי.

על בסיס מחקר שפירסמה חברת הייעוץ TASC, צמיחת שוק המסחר האלקטרוני משנה את פני הקמעונות בישראל. ב-2016 השוק הקמעונאי המקוון בישראל מוערך ב-7 מיליארד שקל. שוק זה צמח בשיעור שנתי של כ-25% בשלוש השנים האחרונות, ומהווה כ-6% מכלל השוק הקמעוני ל-2016. הרכישות מחו"ל מהוות כ-40% מהשוק הקמעוני המקוון בישראל – כלומר כ-2.8 מיליארד שקל.

המצב כיום יוצר תופעה מקבילה ובעייתית: יבוא מסחרי בתחפוש של יבוא אישי. אתרי סחר מקוון רבים בחו"ל מודעים לפרצה, ומציעים אפשרות להפרדת משלוחים כדי לעמוד בתנאי הפטור.

הדבר מוביל, בין השאר, לפגיעה בבטיחותו של הצרכן הישראלי: מוצרים ביבוא אישי נכנסים לארץ כשהם אינם עומדים בדרישות החוק ובלו שיצטרכו לעבור בדיקות בטיחות, בריאות או במעבדות מוסמכות אחרות – בכך הם מסכנים את הצרכן הרוכש, ואף צרכנים אחרים הנשפעים סביבתית לשימוש במוצר.

אם לא תהיה התמודדות עניינית והוגנת עם הדרישה לקבוע בסיס מס שווה, המצב החדש עלול להביא לאסון ולהתמוטטות של עסקים רבים המעסיקים מאות אלפי עובדים במגזר המסחר והשירותים, ובמגזר היצרני – והצרכן הישראלי לא יוכל להמשיך ליהנות מחוויית הבילוי המועדפת עליו.

הכותב הוא משנה למנכ"ל איגוד לשכות המסחר

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: [לחץ כאן](#)

תוכנית: סוגרים חשבון

תאריך: 28/08/2017

שעה: 22:42:23

רשת: ערוץ 23

חינוכית

כותרת: **עו"ד אוריאל לין נשיא לשכת המסחר - עסקים קטנים מופלים במכרזים**

ליאור אברבך: במכרזים רחבי ההיקף שעושה מדינה זורם הרבה מאוד כסף. ספקים שאמורים לספק למשרדי הממשלה תשתיות, ציוד, שרותים מבקשים מהספק להוכיח מחזור כספי גדול, ניסיון רב מה שעשוי להפלות לרעה עסקים קטנים שזו דווקא יכולה להיות הזדמנות מצויינת עבורם לפרוח. שלום לעורך הדין אוריאל לין נשיא איגוד לשכת המסחר.

אוריאל לין: שלום רב.

ליאור אברבך: אנחנו מבינים שבעצם יש קריאה להכליל גם את העסקים הקטנים שאפשרות לזכות במכרזים ממשלתיים, שבדרך כלל הם של גדולים בלבד

אוריאל לין: הרבה יותר מזה, הרבה מעבר לזה זה לא קריאה זו הצעת חוק רצינית והמשך לתיקון חקיקתי שאנחנו כבר יזמנו והעברנו זה חוק חובת המכרזים.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אני רוצה להדגיש שבחוק חובת המכרזים יש עיקרון יסוד האומר הזדמנות שווה לכל עסק בישראל לזכות במכרזי המיגזר הציבורי. ליאור אברבך: אפשר להבין את משרדי הממשלה שאומרים, אם כבר עושים מכרז צריך עסק מבוסס עם קבלות, עם ניסיון

אוריאל לין: יש לנו בישראל מאתיים חמישים אלף עסקים זעירים וקטנים. הם מקבלים ממכרזי המיגזר הציבורי בהיקף של שישים וחמישה מיליארד, אני חוזר. רכישות המיגזר הציבורי שישים וחמישה מיליארד. מאתיים חמישים אלף עסקים זעירים וקטנים מקבלים פרורים אם בכלל.

עכשיו בוא נראה מה קורה, בשנה הקודמת נסגרו ארבעים וארבע אלף עסקים זעירים וקטנים. הממשלה כשלה במתן תמיכה לעסקים האלה. אנחנו ובאים היום ואומרים, בואו נשנה את החוק ואסביר גם למה זה חוק חובת המכרזים כדי שמתוך השישים וחמישה מיליארד שקלים רכישות מדינה ורשויות מקומיות, לפחות עשרה מיליארד ולמעלה מזה יוזרמו למיגזר העסקים הזעירים והקטנים וזה ניתן לעשות רק מכוחהוראות החוק.

לדאבוני הרב הפקידות גם במשרדי הממשלה וגם ברשויות המקומיות מטעמי נוחות מכשילים את העסקים הזעירים והקטנים, זה לא שהם לא יכולים לבצע אבל, הרבה יותר נוח לעבוד

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מול מעט חברות גדולות ויקרות מאשר לעבוד מול נאמר מספר גדול יותר של עסקים זעירים וקטנים. הפקידות ואני אומר כרגע על בסיס הרבה ניסיון מכשילה במכוון.

ליאור אברבך: כן, אז האלטרנטיבה שאתם למעשה מציעים זה לרכז את כל הנושא הזה מבחינה אזורית.

אוריאל לין: אנחנו מציעים גם יותר מזה, אנחנו מציעים שמכרזים בהיקף עד חמישה מליון יעברו ויוצעו רק לעסקים זעירים וקטנים עד עשרה מליון עסקים זעירים קטנים ובינוניים ומעל לעשרה מליון, כולם. אבל, שחלק ברור יהיה חייב להיות מנותב למיגזר של עסקים זעירים קטנים ובינוניים והם יוכלו להתמודד לזכות באותה עוגה גדולה של מכרזי המיגזר הציבורי.

ליאור אברבך: אוריאל לין נשיא לשכת המסחר תודה רבה לך על זה.

אוריאל לין: אני מודה לכם מאוד.

ליאור אברבך: תודה רבה.